

DARBININKAS

Vol. LXXVI, Nr. 42

Lapkričio - November 1, 1991

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Jungtinių Tautų dieną prezidentas Bush paskelbė spalio 24-ąją. Savo proklamacijoje Prezidentas nurodė visus gerus darbus, kuriuos šį tarptautinė organizacija atlieka. Tarp jų yra: kova prieš narkotikus, gamtos taršą, kova už žmogaus teises, taiką, ekonominę ir socialinę vystymąsi. Ypač Prezidentas išskėlė JT teigiamą vaidmenį Persijos įlankos karo metu.

Prez. George Bush šią savaitę susitinka su Gorbačiovu Madride, kur prasideda konferencija taikos klausimu Artimuosiuose Rytuose. Spauda rašo, kad tai pirmas atsitikimas, kai JAV prezidentas, kuris visą laiką rėmė Gorbačiovą ir jo centro vyriausybę, dabar jau neturės ko remti, nes pastarieji įvykiai buvusioje Sovietų Sąjungoje viską sužlugdė. Vietoje Gorbačiovo, už kurio buvo neva "pasaulinė galybė — Sovietų Sąjunga", dabar stovi tik pats Gorbačiovas be užnugario.

Lenkijos pirmieji demokratiniai rinkimai spalio 27 d. neatnešė laimėjimų nė vieni kuriai nors partijai. Iškilę net keletas partijų, kurios turės dalyvauti vyriausybės sudarymo koalicijoje. Apskaičiuojama, kad rinkimuose dalyvavo vos 40% rinkėjų. Stebėtojai tvirtina, kad toks partijų susiskaldymas sustiprins prezidento Wałęzos poziciją, kai 560 narių parlamentas susirinks svarstyti konstitucijos pataisymus ir naujų teisių prezidentui suteikimo.

Kiichi Miyazawa, kuris 1970 m., kai buvo kilusi pasaulinė naftos krizė, kritikavo JAV ir kaltino jas dėl blogo savo ekonominių reikalų tvarkymo, dabar pateko į Japonijos premjerus. Jis lapkričio mėn. lankysis Amerikoje ir su prezidentu Bush tarsis dėl santykių pagerinimo. Miyazawa yra 72 m. amžiaus.

Kinija, norėdama savo gyventojus atbaidyti nuo narkotikų, spalio 26 d. sušaudė 35 asmenis Kunming mieste, Yunnan provincijoje. Narkotikų agentai buvo nuteisti miriop viešame susirinkime, dalyvaujant 40 tūkstančių žmonių, ir prieš sušaudant, dar tai miniai parodyti. Pranešama, kad ir kitose provincijose panašių ekzekucijų būta. Heroinas, kuris Kiniją pasiekia iš Burmos, naudojamas pačioje Kinijoje ir gabenamas į Hong Kong bei Taiwaną, iš kur patenka į Vakarų.

Taiwanas, populiariai vadinamas Formoza, norėdamas sumoderninti savo miestus ir kelius, mokyklas ir sveikatos įstaigas, sudarė 6-erių metų programą, kuriai įgyvendinti paskyrė \$300 milijonų. Iš viso esama 779 projektų, kuriuos vykdyti kviečiamos užsienio firmos. Tarp konkurentų iš viso pasaulio yra ir JAV firmų.

Jungtinėse Tautose, pasibaigus Generalinės Asamblėjos bendriesiems debatus, darbas prasidėjo paskiruose komitetuose. Saugumo Taryba ieško kandidatų Generalinio sekretoriaus postui. Dabartinis Gen. sekretorius Javier Perez de Cuellar naujam terminui nekandiduoja. Naujasis kandidatas greičiausiai paašiks šios savaitės bėgyje.

LIETUVOJE ĮSTEIGTAS YPATINGŲ TYRIMŲ BIURAS

— Lietuva pasirašė sutartį su Australija dėl karo nusikaltėlių —

Lietuvių Informacijos Centras praneša, kad Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas spalio 23 d. įsteigė ypatingų Tyrimų Biurą (Office of Special Investigations) tirti karinius nusikaltimus, įvykdytus Lietuvoje.

Šis biuras, tiesiogiai atsakingas Lietuvos Generaliniam prokurorui, užsiims karinių nusikaltimų klausimais ir bendradarbiavimu su atitinkamomis kitų kraštų žinybomis, pasidalinant informacija ir talkinant jų atstovams Lietuvoje. Tai valdžios atsakymas į neteisėtai primestus Lietuvai kaltinimus, kad respublika reabilituoja karo nusikaltėlius.

Nepatvirtintomis žiniomis, šis biuras gali neapsiriboti nacių okupacijos metu vykdytais nusikaltimais, bet gali tirti ir sovietų okupantų ir jų kolaborantų kriminalinius veiksmus Lietuvoje.

Lietuvos Generalinis prokuroras Artūras Paulauskas spalio 18 d. pasirašė su Australijos Generalinio prokuroro departamento ypatingų tyrimų skyriaus direktorium G. Blewitt sutartį dėl savitarpio teisinės pagalbos ir bendradarbiavimo, persekiojant karinius nusikaltėlius.

Štai tos sutarties tekstas: "Australijos Generalinio prokuroro departamento ypatingų tyrimų skyrius ir Lietuvos Respublikos Generalinė prokuratūra, siekdami abiejų šalių interesais bendradarbiauti ir palengvinti Australijos piliečių ar kitų joje gyvenančių asmenų, įtariamų įvyk-

džius 1939 m. rugsėjo 1 d. — 1945 m. gegužės 8 d. karinius nusikaltimus žmonijai, paiešką bylų tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą, susitarė:

1. Lietuvos Respublikos Generalinė prokuratūra, vadovaudamasi savo Respublikos įstatymais sutinka visapusiškai padėti Ypatingų tyrimų skyriui vykdyti įtariamų karinių nusikaltimų padarytų asmenų baudžiamąjį persekiojimą.

2. Todėl Lietuvos Respublikos Generalinė prokuratūra sutinka: a) bendradarbiauti, ieškant atitinkamų archyvinis dokumentus ir reikalingas tyrimui medžiagas bei bylas; b) rinkti medžiagas, archyvinis dokumentus ir atitinkamus duomenis apie įtariamuosius; c) vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, tirdyti ir rinkti įrodymus Lietuvos Respublikoje, jeigu to prašo kita Susitariančioji Šalis, sutinkamai su Australijoje nustatyta tvarka; d) suteikti pagalbą apklausiant liudytojus Lietuvos Respublikoje, o prireikus, išvykti į Australiją.

3. Abi Susitariančios Šalys sutiko, kad, vienai pusei prašant, duomenų perdavimas bus konfidencialus ir vykdomas diplomatiniais kanalais. Baudžiamąjį proceso įstatų numatytais atvejais konfidencialumo klausimas

gali būti peržiūrėtas.

4. Lietuvos Respublikos Generalinės prokuratūros patirtas kelionės į užsienį išlaidas, ryšium su teisinės pagalbos teikimu, padengia Australijos pusė.

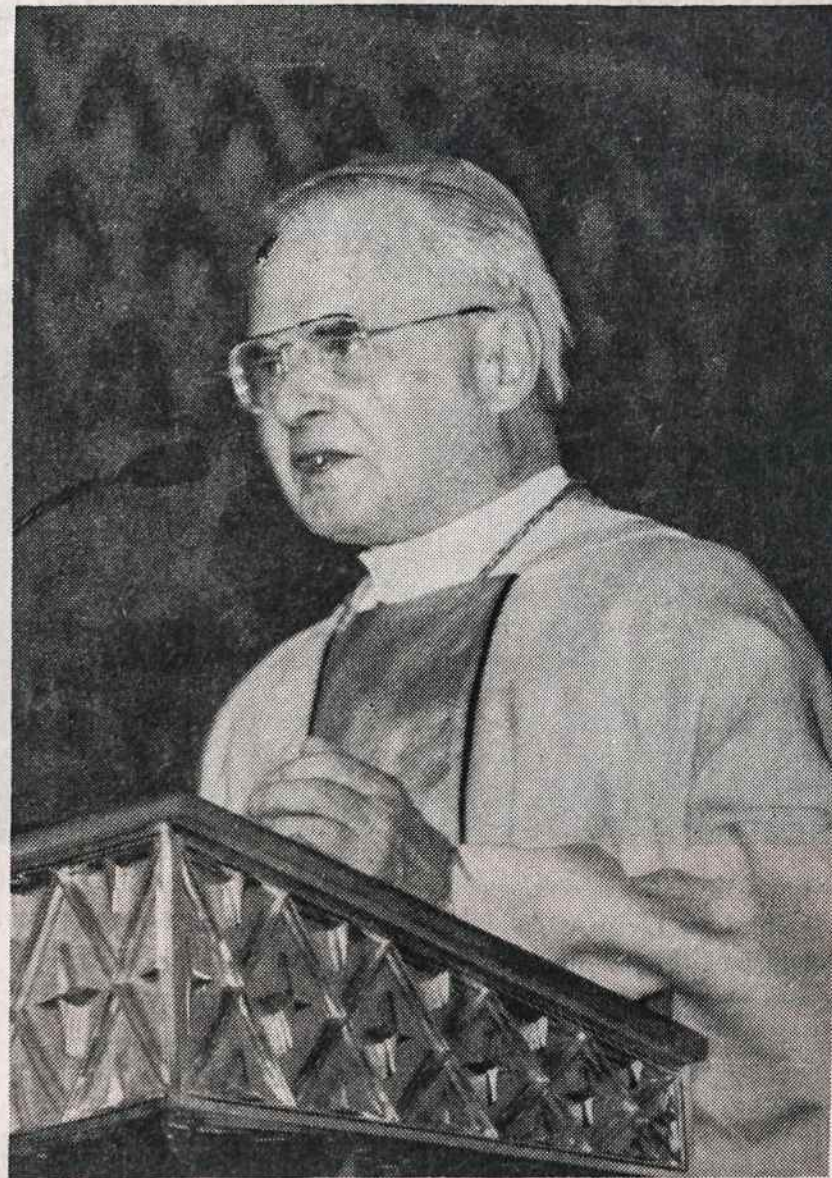
5. Abi pusės bendrai susitarė dėl priimtinos tvarkos nustatymo, teikiant prašymus bei atsakant į juos. Prireikus, jos viena su kita konsultuos, kaip palengvinti sutarties įvykdymą.

6. Šios sutarties pakeitimai galimi tik šalims susitarus bei raštiškai patvirtinus tokių sprendimą.

7. Sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo dienos. Viena iš Šalių gali nutraukti sutartį, pranešdama apie tai kitai Šaliai prieš 6 mėnesius."

Nors specialių sutarčių ir nepasirašė, bet Lietuvos vyriausybė pasiūlė savo talką Izraelio parlamentui ir JAV Office of Special Investigations, tiriant nacistinius nusikaltėlius bei jų reabilitavimą.

Tai daroma, kad neliktų, bet kokio abejotimo, jog Lietuva gina ar slepia asmenis, kurie yra tikrai nusikaltę. Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis ir kiti aukšti pareigūnai pakartotinai yra pareiškę ir viešai kritikuoję *The New York Times* ir kitus Vakarų laikraščius už netikslų to kontroversinio klausimo informavimą.

Arkivysk. Charles Salatka Šiluvos koplyčios jubiliejaus pamaldose Nekalto Prasidėjimo Marijos šventovėje Washingtone pasakė įspūdingą pamokslą. Nuotr. Broniaus Čikoto

SOVIETŲ SĄJUNGAI MES NESAME NĖ CENTO SKOLINGI

Bronius Kuzmickas, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmo pavaduotojas, užbaigė trijų dienų vizitą Urugvajuje, kur pasimatė su respublikos prezidentu, užsienio reikalų ministru ir kitais Urugvajaus vyriausybės nariais, susitiko su vietos lietuvių bendruomene.

Per spaudos konferenciją sostinėje Montevideo Kuzmickas, atsakydamas į vieno žurnalisto

klausimą, ar Lietuva būtų pajėgi už atsiskyrimą nuo Sovietų Sąjungos sumokėti Maskvai ekonominę kompensaciją, taikliai pateikė kitą klausimą, būtent: kas sumokės Lietuvai už jos patirtus milžiniškus ir ne tik ekonominius nuostolius, kuriuos kraštui padarė daugiau negu penkiasdešimtmetį trukusį žiauri okupacija, kas atlygins už deportuotuosius ir žuvusiuosius lietuvius? "Sovietų Sąjungai mes nesame nė cento skolingi", — pasakė Kuzmickas, primindamas, kad tarp dviejų pasaulinių karų nepriklausoma Lietuva buvo ekonominiai pažangi valstybė, pasiekusi aukštą gyvenimo lygį. Lietuvos valiuta buvo viena stipriausių pasaulyje. Visa tai sugriovė sovietinė okupacija.

Nepriklausomybę atkūrusi Lietuva paveldėjo iš sovietų katastrofišką padėtį, pasakė Kuzmickas, atkreipdamas urugvajiečių žurnalistų dėmesį į milžiniškas aukas, kurių paareikalavo kova už laisvę ir nepriklausomybę. Paskutiniai kovotojai už laisvę žuvo dar šiais metais. Kuzmickas išreiškė viltį, kad Vakarų pasaulis padės Lietuvai įtvirtinti sunkiai išsikovotą nepriklausomybę, atkurti sugriautą ekonomiką, atitaisyti per okupacijos laikmetį įvairiose gyvenimo srityse padarytą žalą.

Lietuvos bankas mezga ryšius su pasauliu

Lietuvos aidas savo spalio 17 d., laidoje rašo, kad Lietuvos bankas žengia į pasaulį. Dešimties užsienio valstybių kredito įmonėse įregistruotas Lietuvos banko sąskaitos numeris. Ryšiai užmegzti su žinomais Šveicarijos, JAV, Kanados, Anglijos, Vokietijos, Skandinavijos šalių, kitų valstybių bankais, kai kur — su keletu.

Lietuvos organizacijos ir pavieniai asmenys, atidarę Lietuvos banke valiutines sąskaitas, gali pervesti pinigus į atitinkamą užsienio banką bei gauti perlaidas iš jų. Tokios operacijos trukmė — apie tris paras.

Sąskaitose esančia valiuta disponuojama laisvai: galima bet kurio metu išimti ar įdėti atitinkamą sumą, pakeisti vienos šalies pinigus į kitos.

Į AMERIKĄ SKRIS PER VARŠUVĄ

Keliais šimtais kilometrų trumpės kelias Baltijos valstybių keleiviams, skrendantiems už Atlanto. Jau iš principo susitarta, kad Lenkijos sostinės Okiečio aerouostas taps tranzito vieta skrendantiems į JAV ir Kanadą. Lietuvos, Latvijos ir Estijos keleivius aptarnaus Lenkijos oro li-

Šiluvos koplyčios sukaktuvinėse iškilmėse spalio 13 Nekalto Prasidėjimo Marijos šventovėje, Washington, DC, dalyvavo per tris tūkstančius lietuvių. Nuotr. Broniaus Čikoto

SUVAŽIAVIMAS DIDŽIUOJASI LIETUVIŲ TAUTOS SŪNUMIS IR DUKROMIS

51-ojo Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimo, įvykusio 1991 m. spalio 19-20 Chicagoje, IL.,

REZOLIUCIJOS

1. Suvažiavimas sveikina JAV prezidentą George Bushą ir dėkoja už demokratiškai išrinktos Lietuvos vyriausybės pripažinimą ir diplomatinį santykių atnaujinimą su Lietuvos Respublika ir prašo paveikliai skatinti, kad Sovietų Sąjunga dar šiais metais išvestų okupacinę kariuomenę.

2. Suvažiavimas reiškia padėką Atstovų Rūmų nariams, senatoriams ir visai amerikiečių tautai už aktyvią politinę ir moralinę paramą kovoje už Lietuvos nepriklausomybę.

3. Suvažiavimas išreiškia dėkumą ir padėką LOT ekipažai.

LOT taip pat skraidins keleivius į Varšuvą šiuolaikiniais "Boing 767"

vos respublikos kuo greitesnį *de facto* pripažinimą, o taip pat už pastangas suteikti jai materialinę paramą.

3. Suvažiavimas dėkoja tarptautinei TFP organizacijai ir visiems tiems, kurie parėmė pastangas surinkti 5.2 milijono parrašų, reikalaujant Lietuvai Laisvės ir Nepriklausomybės, penkiuose pasaulio kontinentuose.

4. Suvažiavimas džiaugiasi Tėvynės ir užsienio lietuvių bendrą pastangą dėka atstatytu Lietuvos valstybingumu ir konstatuoja, kad istorinės reikšmės darbas atliktas.

5. Suvažiavimas pažymi, kad

Amerikos Lietuvių Taryba gali atlikti naujo pobūdžio darbus Nepriklausomai Lietuvai ir nutaria naujomis sąlygomis tęsti veiklą.

6. Suvažiavimas įpareigoja Amerikos Lietuvių Tarybos valdybą peržiūrėti ir atitinkamai pakeisti ALTo Statutą, kad tikslai būtų pritaikyti naujai veiklai. Tam reikalauja sudaryti atitinkamą komisiją.

7. Naujomis Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo sąlygomis ALTo valdybos ir Tarybos parei-ga užmegzti ir nuolatos palaikyti glaudžius santykius su Lietuvos Respublikos vyriausybiniais sluoksniais ir Parlamentu, pade-

NESKUBA IŠVESTI KARIUOMENĖS

SSRS gynybos ministerijos Informacijos valdybos viršininkas Valerijus Manilovas Maskvoje pareiškė, kad sovietų kariuomenės išvedimas iš Baltijos valstybių prasidės po to, kai bus visiškai paruošta vieta jų naujai dislokacijai. Pasak jo, kariniai daliniai pasitrauks iš Lietuvos, Latvijos bei Estijos ne anksčiau 1994 metų pabaigos.

Manilovas neatmetė galimybės, kad iki to laiko SSRS nuspręs mokėti kompensacijas Baltijos valstybių vyriausybėms už kariuomenės buvimą jų teritorijose.

dant Lietuvai spręsti konkrečiai išskylančias paramos kraštui reikmes.

8. Suvažiavimas primena vi-

(nukelta į 2 psl.)

Lietuvos Katalikų Šalpos reikalų vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius (d.) New Yorke kalbasi su Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu, išleidžiant 19-tą konteinerį į Lietuvą. Nuotr. A. Norvilos

LIETUVA TARP GORBAČIOVO IR JELCINO

Italės pasikalbėjimas su Vytautu Landsbergiu

Italų dienraščio *Repubblica* iliustruotas priedas *Venerdì* išspausdino žurnalistės Antonella Barina pasikalbėjimą su Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu. Aprašydama dar neišardytus Aukščiausiąją Tarybą ginančius įtvirtinimus, žurnalistė taikliai pastebi, kad barikados dabar yra savotiškos nesėkmingų laikų heroizmo nostalgijos ženklas. Bet ateitis pareikalaus iš Lietuvos ne mažesnio didvyriškumo, negu pasipriešinimas grubiam smurtui.

— Ar Estija, Latvija ir Lietuva turi bendradarbiavimo programą? — klausia žurnalistė AT pirmininką.

— Toks bendradarbiavimas — atsakė pirmininkas Landsbergis, — prasidėjo dar prieš nepriklausomybės atgavimą. Mes sukūrėme trišalio politinio bendradarbiavimo struktūrą ir dabar svarstome Baltijos šalių tarparlamentinės Asamblėjos klausimą. Gi ekonomikos srityje pradėjome kurti bendrą rinką ir numatome finansinės politikos derinimą.

— Kokios specifinės Lietuvos problemos šioje srityje?

— Skirtingai nuo Estijos ir Latvijos, Lietuva turi sieną ne tik su Sovietų Sąjunga, bet ir su Lenkija. Tai suteikia mums didesnes galimybes palaikyti ryšius su Centro ir Vakarų Euro-

pos šalimis. Manau, kad su Lenkija, Vengrija ir Čekoslovakija mūsų santykiai nusistovės labai greitai, nes šios valstybės yra panašioje padėtyje, kaip ir Lietuva, besivaduojanti iš komuni-

Šveicarija gražina Lietuvos archyvus

Berne rugsėjo 19 d. lankėsi Lietuvos vyriausybės delegacija, kuri su Šveicarijos užsienio reikalų ministerijos atstovais aptarė Lietuvos ir Šveicarijos diplomatinį santykių atkūrimo detales. Ta proga buvo taip pat svarstoma, kuriose Lietuvos gyvenimo srityse būtų labiausiai reikalinga Šveicarijos pagalba.

Užsienio reikalų ministerija pranešė lietuvių delegacijai, kad Lietuvai gražinami buvusios Lietuvos pasiuntinybės Šveicarijoje archyvai, kuriuos šveicarų valdžia perėmė 1946 ir nuo to laiko saugojo.

Šveicarija, kaip ir kitos Vakarų demokratinės šalys, niekad nepripažino Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, iki 1946 m. leido veikti Berne Lietuvos atstovybei, kuriai vadovavo įgaliotasis ministras dr. Jurgis Šaulys, o jo sekretorium buvo dr. Albertas Gerutis. 1946 m. šveicarų vyriausybei pareikalavus, Lietuvos atstovybė turėjo būti uždaryta. Veiklą turėjo nutraukti ir Lietuvos generalinis konsulas Zsche, vadovaujamas konsulo Stepono Garbačiausko.

Lietuvos diplomatai liko gyventi Šveicarijoje, kur ir toliau neoficialiai rūpinosi Lietuvos reikalais, gynė okupuotos valstybės interesus, platino infor-

stinės viešpatystės.

— Gorbačiovas buvo laikomas Pabaltijo nepriklausomybės priešinku. Bet ar neprisidėjo gorbačiovinės reformos prie Lietuvos nepriklausomybės pagreitimo?

— Nemanau, — atsakė pirmininkas Landsbergis. — Jeigu Gorbačiovo vietoj būtų buvęs koks antrasis Brežnevas, sistema būtų subyrėjus dar greičiau. Gorbačiovo reformos buvo ribotos, tad jos pačios tapo demokratizacijos kliūtimi, sukūrė daug papildomų konfliktų.

— O ką lietuviai mano apie Jelciną? Ar neatstovauja jis Rusijos siekimo dominuoti mažesnėms respublikoms? — klausė žurnalistė.

— Jokio spaudimo iš Rusijos pusės Lietuva nejaučia. Jelcinas su mumis visada elgėsi garbingai ir atvirai.

Baigdama pokalbį, žurnalistė pasiteiravo apie šiuo metu Lietuvoje vyraujančias nuotaikas.

— Pagaliau Lietuva jaučiasi tvirtai, — atsakė AT pirmininkas. 50 metų mes jautėmės beginkliai prieš sovietinę priespaudą, žmogaus teisių pažeidimus, panieką mūsų tautinei kultūrai. Dabar svarbiausios Lietuvos problemos — sovietinės armijos išvedimas ir rinkos ekonomika. Tai bus galutinis mūsų nepriklausomybės įgyvendinimas.

maciją apie Lietuvą.

Šioje srityje ypač pasižymėjo dr. Albertas Gerutis ir konsulas Steponas Garbačiauskas. Visi trys Lietuvos diplomatai Šveicarijoje jau yra mirę: ministras Jurgis Šaulys mirė 1948, Steponas Garbačiauskas 1983 m., o dr. Albertas Gerutis — vieneriais metais vėliau. Dabar, po 45-erių metų, Šveicarijoje vėl atkuriamas Lietuvos diplomatinė atstovybė.

Sovietų naikintuvus MIG-27 rugsėjo 9 apie 7 val. vak. nukrito maždaug už 200 metrų nuo Gajūno kaimo (Biržų raj.). Lakūnas spėjo iššokti su parašiotu. Lėktuvas priklausė Velvarte (Latvija) dislokuotam kariniam daliniui. Skrista 12 km aukštyje. Lėktuve buvo apie 200 patrankėlių šovinių, kurių dalis nesprogo.

Francūzų žinių agentūra "France Presse" pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Lietuvos ir Latvijos spaudos agentūromis. Toji agentūra savo kasdieninį žinių biuletinį per satelitą siųs Lietuvos Telegramų Agentūrai — ELTAI, Lietuvoje leidžiamiems dienraščiams *Lietuvos Aidas* ir *Respublika*, Latvijos spaudos agentūrai LETA ir Rygos dienraščiui *Atmoda*.

NAUJAS ŽURNALAS ANGLŲ KALBA

Lietuvos leidybinė firma "FD" ("Fantastika ir detektyvai" bei "Gunda" žurnalų leidėjai) Lietuvių Informacijos Centrai pranešė, kad nuo lapkričio Lietuvoje išeis naujas žurnalas anglų kalba, vardu *Window to Lithuania*.

Šiame 48 puslapių mėnesiniame žurnale bus reklamos, biznio, socialinės ir psichologinės tematikos publikacijos, atspindinčios gyvenimo pokyčius nepriklausomoje Lietuvoje. Vieno egzemplioriaus kaina — \$3.90 (JAV).

Žurnalo leidėjai ieško išeivijoje bendradarbių bei mecenatų, kurie padėtų rasti platintojų ir prenumeratorių užsienyje.

Turintys klausimų bei siūlyimų gali kreiptis tiesiogiai į leidėjus šiuo adresu: M. Giedrys, Firma "FD", Vėtrungės 18-20, Kaunas 233040, Telefonas ir faksas — (0127) 252095.

Neužmirškime lietuviškos knygos. Ji šaukte šaukia mūsų pagalbą. Nusipirkime bent vieną lietuvišką knygą per mėnesį.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinioje reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidojimas. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliui pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carone, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Neįlaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5635

SUVAŽIAVIMAS DIDŽIUOJASI

(atkelta iš 1, sl.)

siems užsienio lietuviams, kad įvairiapusiška materialinė parama Lietuvai labiausiai yra reikalinga dabar, kai iš pagrindų yra pertvarkomas visas valstybinis, ekonominis ir kultūrinis Lietuvos gyvenimas.

9. Suvažiavimas kviečia visus džiaugtis tuo faktu, kad lietuvių tauta pagaliau vėl tapo savo namų ir savo likimo šeimininke ir deda tvirtus humanistinius pagrindus bendram darbui su Lietuvos įstatymais globojamomis lojalomis tautinėmis mažumomis ir su savaisiais išeivijose.

10. Suvažiavimas skatina visus lietuvius moralškai ir materialiai remti pastangas, siekiant taikiu būdu atstatyti lietuvių tautos teises Mažojoje Lietuvoje, o taip pat Rytų ir Pietų Lietuvoje.

11. Karui baigiantis, Sąjungininkai pavedė Sovietų Sąjungai laikinai administruoti Mažąją Lietuvą, įskaitant Karaliaučius (Kaliningrado sritį). Sovietų Sąjunga, piktnaudžiaudama pasitikėjimu, išteriojo arba išvarė to krašto gyventojus, sugriovė ūkį, kolonizavo šalį svetimais žmonėmis ir pavertė ją militarizmo baze. Toji sritis nuo neatmenamų laikų yra lietuvių tautos ir jos gentainių žemė. Todėl Suvažiavimas prašo Baltųjų Rūmų ir Kongreso įtakoti, kad tas kraštas būtų prijungtas prie Lietuvos Respublikos.

12. Suvažiavimas linki sėkmės lietuviškai diplomatinei tarnybai, siekiant Lietuvos Respublikos vardą vis labiau įtvirtinti pasaulio valstybių bendruomenėje ir joje užimti prideramą vietą.

13. Suvažiavimas didžiuojasi lietuvių tautos sūnumis ir dukromis, pasiaukojančiais ir didvyriškai kovojusiais už Lietuvos

Laisvę ir Nepriklausomybę ir tuo parodžiusiais sektingą pavyzdį kitoms pavergtom tautoms.

14. Suvažiavimas reiškia gilią užuojautą visiems žuvusiųjų šeimų nariams. Linki jiems išvermės ir jėgų liudėsio valandomis.

15. Suvažiavimas rekomenduoja Amerikos Lietuvių Tarybos valdybai įsteigti Washingtono ALTO Skyrių ir išvystyti jo įtakos vyriausybiniams sluoksniams funkcijas.

16. Suvažiavimas pažymi, kad Vasario 16-osios faktas lietuvių tautos ir valstybės istorijoje yra šventas ir todėl ragina Skyrius ir toliau rengti Nepriklausomybės šventės, Vasario 16-osios, minėjimus.

17. Suvažiavimas dėkoja Amerikos Lietuvių Tarybos valdybai ir jos pirmininkui Grožvydui Lazauskui už atliktus audringame istoriniame laikotarpyje darbus.

Dainavos ansamblis, iš Chicagos, gieda mišių metu Šiluvos Marijos koplyčios jubiliejnėse iškilmėse Washingtono. Nuotr. Broniaus Čikoto

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229

TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Vlikui savo darbą baigiant

Didelių stebuklų pasaulyje būna. Ar ne stebuklas, kad Lietuva tose sąlygose tapo nepriklausoma! Šioje daugelį metų užtrukusi kovoje VLIKas buvo pati svarbiausia vėliava, kurikautynių lauke visus būrė aplink, visus šaukė nepailsti ir visokiais būdais vaduoti pavergtą Lietuvą. Dabar Lietuva nepriklausoma, pripažinta daugelio valstybių. Bereikia sugroti parado maršus ir persirikiuoti naujam Lietuvos atstatymo darbui.

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas — Vlikas ir buvo sukurtas, kad vadovautų tai kovai, kad neleistų okupantui įsitvirtinti krašte ir dar labiau, gal net amžiams pavergti Lietuvą.

Dabar VLIKas yra baigęs savo tiesioginę paskirtį. Pasiekęs tikslą. Visai lietuvių tautai, kur ji bebūtų, ar savam krašte, ar emigracijoje, dabar reikia tik pagarbai nusilenkti prieš VLIKo žmones, jiems visiem padėkoti. Per tuos ilgus metus kiek daug žmonių dirbo VLIKe, kiek ėjo visokių pareigų. Ir visi savo darbą atliko dideliu pasiaukojimu, didele meile Lietuvai. Lietuva buvo kaip toji pasakų gulbė užburta ir įmesta į kalėjimą. Ir ji šaukėsi, kad jai numestų kas sparnus, kad ji galėtų išskristi iš raganiaus į laisvę.

VLIKas nuo pat pradžių išgirdo šios gulbės šauksmą ir organizavo visas jėgas, kad gulbė būtų išvaduota. VLIKo vadovybė atliko daugybę demaršų pas įvairių tautų vyriausybes, primindama Lietuvos bylą, klabendama visų ministerijų duris, belsdama į visų sąžines. VLIKo vadovybė ėjo, kur tik galėjo, kalbėjo, rašė, kad Lietuvos byla nebūtų užmiršta.

Kad visi būtų geriau informuoti apie padėtį okupuotame

krašte, VLIKas leido ELTOS biuletinį 7 kalbom, suorganizuavo radijo programas, kurios perduotų kraštui žinias, palaikytų jo dvasią. VLIKas prisidėjo, kad lietuviškos patriotinės programos būtų pastoviai siunčiamos per Amerikos Balsą, Laisvės Radiją, Laisvos Europos Radiją, Vatikano radiją. Savo laiku veikė dar ir kitos stotys.

Tas labiausiai ir skaudino okupantus. Jie visa dengė melu, apgaule, o čia VLIKo suorganizuota radijo tarnyba, biuletiniai visiem atvėrė akis, kokia iš tikrųjų yra tikrovė. Tai tik apgaulė, smurtas, melas. Okupantai išleido net knygą prieš VLIKo veiklą, kur pilna šmeižtų ir melagysčių. Ta knyga atliko priešingą darbą, — ji pavergtą tautą painformavo, ką daro užsienio lietuviai, kaip jie triūšia dėl Lietuvos išvadavimo, ką daro užsienio lietuviai, kaip jie triūšia dėl Lietuvos išvadavimo.

Tai yra dideli VLIKo atlikti darbai, apie kuriuos bus daug rašoma, tyrinėjama. Ne vienas galės gauti ir daktaro laipsnį, rašydamas apie VLIKo veiklą. Buvo praeity ir nesklandumų, bet visa tai šiandien reikia užmiršti. Žmonės sako: kas nedirba, tas neklysta, bet nupieikti kita drįsta!

Reikia atidėti į šalį kritikas, erzelius, nes tai tik silpnina mūsų pajėgas, atima laiką, kurio taip reikia Lietuvos atstatymo darbams.

Nuoširdžiausiai dėkojame visiems, kurie dirbė Vlike ir laikė tą kovos iškeltą vėliavą. Tauta to niekada neužmirš. Dabar tik prašome realiai spręsti reikalus, kad Lietuvai būtų dar geriau. Išmąstykite situacijas, kad mus dar labiau jungtų, kad būtų dar didesnė pagalba Lietuvai.

(Tąsa iš praeito numerio)

Kitaminčių persekiojimas

1988-1991 m. autonominkai atleido iš darbo per 150 vadovų: lenkus, rajonų deputatus T. Petkevič, E. Tašlinskį (taip pat lietuvių V. Adamonį ir kitus — už nebalstavimą už autonomiją), Šalčininkų raj. švietimo skyriaus vedėją A. Ancutą, pradinį klasių metodininkę B. Kosinskienę, M. Melnikaitės kolūkio pirminko pavaduotoją Z. Motuzą ir kitus.

Daugiausia persekiota "nepatikimiausia rasė" — Tėvynėje gyvenantys lietuviai: atleistas Vilniaus rajono vykdomojo komiteto pirminkas B. Ječius, jo pavaduotojas R. Bradauskas, vyr. architektas R. Ručinskas, landšafto architektė S. Pauliukaitė (rajono Sąjūdžio pirminko pavaduotoja), visi Vilniaus rajono Švietimo skyriaus lietuviai, nors rajone veikia lietuviškos mokyklos, visose dėstoma valstybinė kalba: vedėjas Z. Trinkauskas (oficialiai — už lenkų kalbos nemokėjimą, nors ji nevalstybinė ir kiekvienas mokantis rusiškai, gali jos pramokti ir susikalbėti) ikimokyklinių įstai-

Šalia VLIKo, veikė dar Tautos Fondas, telkęs lėšas Lietuvai vaduoti. Jo statusas taip sukurtas, kad Lietuvai būtų sutelgta kuo daugiausia pinigų. Yra nemaža įnašų, kurie apibrėžti laiku. Įnašai duoda gerus procentus, o ilgainiui atitenka ir visas kapitalas Tautos Fondui. Reikėtų dar ilgą laiką išlaikyti Tautos Fondą, nes jis teisingu būdu sukauptas dar didelius pinigus Lietuvai. Bet tuo klausimu tegu kalba ekonomistai, Tautos Fondo specialistai, jo ugdytojai, planuotojai, statytojai.

Gamtoje taip yra, kad viskas keičiasi, prisitaiko prie naujų sąlygų, nes tik tokiu būdu išliekama, įprasminama mūsų paskirtis žemėje. Ir dabar visi VLIKo reikalai ir planai, siekiami prisitaiko naujom sąlygom, kurios būtų Lietuvai kuo geriausios. Vlikas susiorganizavo Lietuvos išlaisvinimui. Dabar ji išlaisvinta, ir VLIKui belieka suukti: Tegyvuoja nepriklausoma Lietuva, o mes su visa tauta šaukiame: tegu gyvuoja visi, kurie su meile ir pasišventimu triūsė Lietuvos labui!

VILNIAUS LIETUVIAI ATSAKO LENKŲ ŠOVINISTAMS

— Duomenys apie lietuvių diskriminavimą lenkiškuose rajonuose —

gų inspektorė V. Laugalienė, kadru inspektorė D. Sabienė, lituanistė A. Našliūnienė (už nepritarimą "oficialiajai" lenkų kalbai), taip pat Dieveniškų apyl. pirminkas J. Žižys, kolūkių pirminkai B. Skiauterė ("Lenino priesakai" — buvęs vienintelis Šalčininkų raj. kolūkio pirminkas lietuvis, organizavęs lietuvišką darželį), R. Giedraitis ("Sudervė"), A. Iljeitis ("Kėna"), Vilniaus raj. tarybinių ūkių pirminkai R. Bružis (lietuviško Buivydiškių technikumų direktore A. Brodavskis paskyrė buvusią bendradarbę lenkę), J. Lankauskas (Maišiagalos daržininkystės t. ū.), J. Valukynas (Rūkainiai), B. Freimantas (tarpukinė gyvulininkystės įmonė "Neris"), Nemėžio kolūkio juristas ir kadru inspektorius D. Balandis (buvęs Vilniaus rajono Sąjūdžio tarybos pirminkas), 7 Avižienių t. ū. vadovai, Šalčininkų rajono Žemės ūkio profsąjungos komiteto pirminkė D. Mlynskaja, rajono "Žinijos" draugijos valdybos ats. sekretorė D. Jankauskienė ir t.t.

Nemaža atleistųjų, kurių etatai nebuvo panaikinti, pagal savo specialybę pradėjo dirbti aukštesnėse pareigose (V. Laugalienė, S. Pauliukaitė, D. Sabienė, E. Tašlinskis, Z. Trinkauskas ir kiti). Taigi jų profesinės žinios ankstesniam darbui buvo pakankamos. Vietoj Z. Trinkausko Vilniaus raj. Švietimo skyriaus vedėju pradėjo dirbti ne specialistas S. Akanovičius, neturintis net aukštojo išsilavinimo, seserį (Griaznovą) paskatinęs vadovauti Šalčininkų raj. Švietimo skyriui, istorikę žmoną priėmęs į savo skyrių.

Nė vienas neteisėtai atleistas nebuvo gražintas į darbą, tarybinio ūkio narius (vien Maišiagaloje — 8), net priteisus Vilniaus rajono teismui: vyr. ekonomistė A. Kuodienė, inžinierius Kuodys ("Sudervės" kolūkis — teismas priteisė 1990 m. liepos mėn.), T. Petkevič-Berenienė (Maišiagalos t. ū. — teismas priteisė 1991 m. balandžio 1 d. ir birželio 21 d.). Dėl daugelis diskriminuojamųjų nebeturi kur ir nebemato prasmės skystis.

Du iškalbingi užrašai — kairėje: Lietuvos Kultūros Fondas, dešinėje: Fundacija Kultury Polskiej na Litwie (Kultūros Fondas Lenkų Lietuvoje). Po vienu stogu sutelpa abudu fondai (ir dar su lenkišku užrašu), bet Vilniaus lenkai vis šaukia, kad lietuviai juos skriaudžia.

Šantažas

Maišiagaloje gimusi, augusi, greta tėvų gyvenanti jauna brigadininkė T. Petkevič-Berenienė pagal įstatymus nebegalėjo būti atleista iš darbo ir kaip nėščia (dabar 9 mėnuo), ir kaip studentė neakivaizdininkė, ir buvo oficialiai neįspėta. Nevykdydamas 2 teismo sprendimų, ūkio direktorius M. Džaubajėvas jos bendrabučio kambarį, skirtingai nuo visų kitų gyventojų, paskyrė vyriškiui, kuris kirviu išlaužė duris.

Už perėjimą dirbti į lietuvišką Nemenčinės mokyklą iš bendrabučio išmestas lituanistas mokytojas Kulbauskas, 20 metų buto negauna T. Vokės lituanistė B. Daunorienė, varoma iš neapšildomo buto Poškonų lituanistė O. Babarskytė, nors Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose dėl nepakenčiamų gyvenimo ir darbo sąlygų keliasdešimties valstybinės kalbos mokytojų trūksta.

Poškonų kolūkio liuanistė O. Babarskytė, nors Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose dėl nepakenčiamų gyvenimo ir darbo sąlygų keliasdešimties valstybinės kalbos mokytojų trūksta.

Vilniaus rajone nužudytas valstybinės RLK pirminko sūnus.

Sunkiausiai Lietuvai momentais skelbiami autonominkų ultimatumai.

Lenkiškas šovinizmas

Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose visai diskriminuojami, persekiojami nelenkai, jiems skati-

nama neparduoti žemės. Vilniaus rajono savivaldybė, ignoruodama Vyriausybės nutarimą, VIII rajono tarybos sesijoje nutarė iki savavališko "referendumo" "nutraukti Vilniaus miesto augimą", "neduoti leidimų namų kolektyviniuose soduose statybai ir rekonstrukcijai".

Išmėgintas metodas: sudaryti visapusiškai nepakenčiamas sąlygas nelenkams ir, jei tokiu būdu jų nepavyksta išgyvendinti, neįsileisti, vartyti jėga (neteisėtai mokėtis už registraciją, įdarbinimą, kolektyvinių sodų savininkų varžymas ir t.t.), prievarta versti užsirašyti lenkų tautybę, kalbą.

Visai garbinami fizinio nelenkų genocido vykdytojai — "armia krajowa", balansavusi tarp hitlerininkų ir stalinistų, siekusi Rytų Lietuvą jėga prijungti prie Lenkijos.

Kai uždarinėjami darželiai, neatidaromos privalomų mokyklų klasės gimtąja kalba, kai niekur pasaulyje nėra universitetų atskiroms tautybėms (tame tarpe lietuviams, rusams ir visiems kitiems Lietuvoje), Vilniuje reikalaujama atidaryti universitetą Lietuvos ir SSSR lenkams. Bet prastesnes sąlygas gimtajai kalbai palaikyti Lietuvoje turi ne lenkai, o žydai, gudai, ukrainai (attinkamai 85,0, 35,7, 40,5, 51,1% gimtąja laiko savo tautybės kalbą).

(nukelta į 4 psl.)

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Sirijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

19

Jis ne tik Eblės sargas, bet ir Tell-Merdikh'o pradžios mokyklos vedėjas. Nuo akropolio Eblės piliakalnio viršus atrodo lyg krauteris. Ant sienų, apneštų amžių nuosėdomis, reti dykumos želmėnys, o vidurys — žemų miežių laukas. Sargą-mokytoją pavežame iki Tell-Mardikh. Jo mokiniai palydi mus su itališku "Ciao"! (Ciao!)

Didieji archeologiniai radiniai ir Šv. Raštas

Iki Damasko dar apie tris šimtus kilometrų. Ahmedas, pasiekus vieškelį, klausia:

— Ar užsukime į Maalulą?
— Ar spėtume prieš saulei leidžiantis?
— Žinoma!

Maalula yra Sirijos miestelis, kurio gyventojų dauguma yra katalikai ir kalba senoviška aramėjų kalba.

Turėdamas laiko, bandau susieti Eblės piliakalnio radinius

su kitais archeologiniais Artimųjų Rytų radiniais ir jų reikšmę Šv. Rašto, ypač Senojo Testamento, geresniam pažinimui.

Tell el-Amarna Egipte

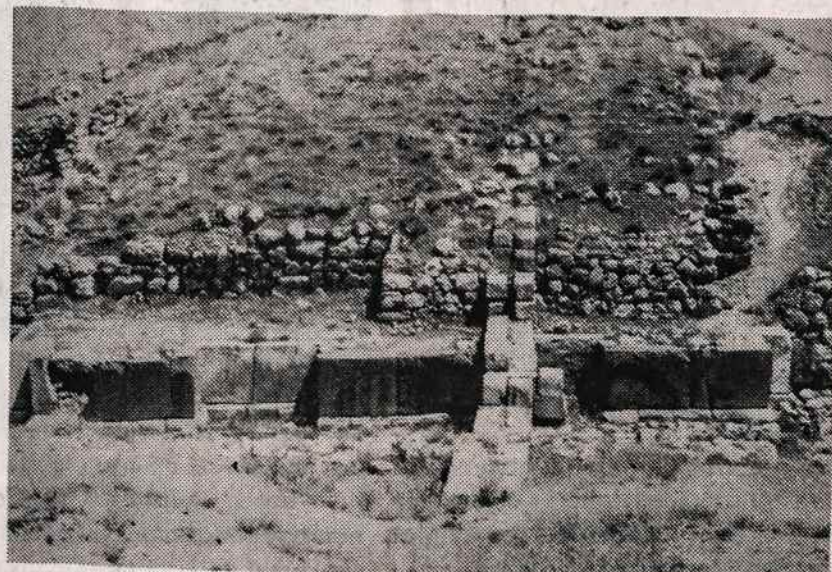
1877 m. prie Tell el-Amarnos, palei Nilo upę, žemutiniame Egipte, buvo rasta keletas šimtų molio lentelių, kurios buvo labai svarbios Šv. Rašto tyrinėjimui. Tiesa, jos rastos Egipte, bet buvo Egipto faraonui rašyti laišakai iš XIV prieškristinio amžiaus Sirijos ir Palestinos. Tyro, Biblos, Megido, Šechemo, Hazoro ir Jeruzalės miestų-valstybių karaliukai rašė pranešimus faraonui dantiraščiu akadų kalba apie padėtį jų valdomose vietovėse. Tell el-Amarna laišakai duoda ne tik istorinį foną žydų kelionei į Pažado žemę, bet ir padeda geriau pažinti hebrajų kalbą. Abi — hebrajų ir akadų kalbos priklauso sėmitinių kalbų šeimai. Nenuostabu, kad Tell el-Amarna

laiškai nesiliauja dominti Artimųjų Rytų ir Šv. Rašto tyrinėtojus.

Ugarito — Raš-Šamros radiniai

1929-aisiais metais artojo norago užtikti radiniai ir maždaug keturi tūkstančiai dantiraščiu rašytų molio lentelių, — rašyti aštuonetų skirtingų kalbų — XIV a. prieš Kristų yra tapę Šv. Rašto mokslininkų "aukso kasykla".

Beje, Tell el-Amarna laiškuose yra užsimenama ir apie Ugaritą, labai turtingą miestą, su auksu grįstomis gatvėmis! Juk ši vietovė yra netoli Viduržemio, pajūryje, tik 85 km nuo Eblės.

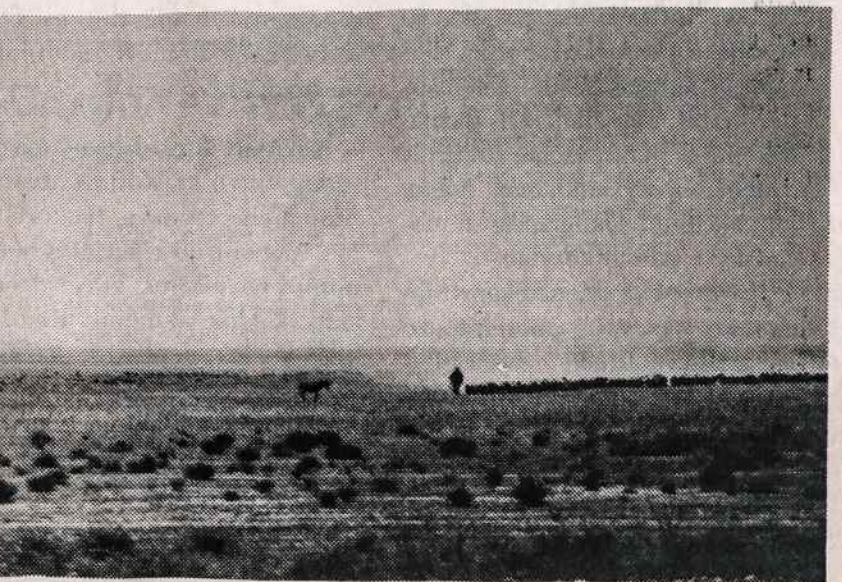
Ebla. Kadaise čia buvo vartai miesto sienoje. Nuotr. prof. kun. A. Rubšio

nuo vieškelio, kuriuo dabar mane Ahmedas skubiai veža.

Mari miesto-valstybės radiniai

Mari radiniai yra trečias reikšmingas šaltinis Šv. Rašto pažinimui. Mari miesto-valstybės vietovę lankiau 1958-aisiais metais. Jos griuvėsiai sėdi Eufrato upės kilpoje ant Sirijos ir Irako sienos. 1935-aisiais metais juose buvo aptikta maždaug dvidešimt tūkstančių molinių dantiraščiu rašytų lentelių iš 1800-1700 m. prieš Kristų.

Kadangi, pagal daugelio Seno-

Dažnas Sirijos vaizdas. Nuotr. prof. kun. A. Rubšio

jo Testamento tyrinėtojų chronologiją, tai buvo Abraomo bei Saros kelionės iš Mesopotamijos į Pažado žemę metas, Mari molio lentelės padeda susipažinti su anuometiniais papročiais, teisėtvarka, religija ir Abraomo bei Saros savitu mintijimu ir tikėjimu.

Kumrano ritinių sensacija

1947-aisiais metais Šv. Rašto — abiejų Testamentų — tyrinėtojų pasaulį praturtino netikėtai užtikti Kumrano radiniai ir Mirties jūros ritiniai. Kumranas yra apleista vietovė prie Mirties jūros Palestinoje. Kadaise čia

būta esenų — vienos žydų sektos "vienuolyno".

Kumrano radiniai ir Mirties jūros ritiniai siejami su 150 m. prieš Kristų ligi 135 m. po Kristaus laikotarpiu. Mirties jūros ritinių reikšmė dvejopa. Šv. Rašto ritiniai ir skiautės liudija, kad tuomet žydai turėjo visas Senojo Testamento hebraiškias knygas, išskyrus Esteros knygą. Be to, pačių Kumrano "vienuolių" raštijos ritiniai padeda geriau pažinti istorinį judaizmo ir krikščionybės sąveikos foną Jėzaus Kristaus veiklos metu.

(Bus daugiau)

Rudens dailės parodos atidaryme spalio 12 Kultūros Židinyje. Nuotr. V. Maželio

RUDENS DAILĖS PARODA KULTŪROS ŽIDINYJE

2

Parodoje dalyvavo 24 dailininkai, viso buvo išstatyta 59 kūriniai. Atstovaujama buvo tapyba, grafika, skulptūra. Suprantama, daugiausia buvo tapybos kūriniai, mažiausiai — grafikos.

Kiekvienas dailininkas, pagal Lietuvos Dailininkų Sąjungos pirmininko pageidavimą, pateikė po 3 darbus, bet buvo išimčių, dailininkų, kurie išstatė vieną darbą, o kiti net po 4 darbus.

Didžiuma šios parodos dailininkų jau pažįstami, dalyvavę kitose parodose, bet buvo ir pirmą kartą dalyvaujančių. Prašyta, kad darbai būtų nauji, anksčiau nerodyti. Tas prašymas tikrai davė gerų rezultatų, apie kuriuos kalbėsime, aptardami pasiskirus dailininkus.

Peržvelgus bendrą žvilgsniu parodą, lengva pastebėti, kad jį, dominavo modernistai — abstrakcinio meno atstovai, pasakui jau rikiuojasi impresionistai, simbolistai, realistai. Tai rodo lietuviškosios dailės įvairumą ir kūrybinio pasaulio plotį.

Pasinaudojame katalogu

Pasinaudosime katalogu, susipažindami su atskirais dailininkais.

Juozas Bagdonas paprastai pats pirmasis alfabetinę tvarka įrašomas į katalogą. Jis yra ištikimas abstrakcinio meno puoselėtojas, nuolat apie jį ir kalba. Ir dar jis tapo kiekvieną šviesią dieną, kai saulės šviesa pasiekia jo studiją. Tamsiom tūkanotom dienom jis netapo, sako, esą šviesos per mažai. Tapydamas jis dažnai pereina ir per anksčiau sukurtas drobes, paryškindamas vieną kitą akcentą. Daugiausia dėmesio skyrė naujai kūrybai.

Jis yra abstraktaus ekspresionistinio meno puoselėtojas. Mėgstama pabrėžti erdvę ir gilumą ir formų judesiai. Kartais

erdvė suskaldoma įvairiom mažesnėm formom, o kartais dominuoja didesnės masės formos.

Šioje parodoje ir buvo išstatyti kūriniai, kuriuose dominavo didesnių masių judesiai, kažkoks mistinis sunkiai suvokiamas pasaulis.

Kiekvienas dailininkas pamažu keičiasi. Jį keičia amžius. Kiek teko pastebėti, vyresnio amžiaus dailininkų spalvos darosi pilkesnės, duslesnės, ramesnės. Šioje parodoje išstatytų Bagdono paveikslų spalvos buvo ramesnės, pilkesnės, tamsesnės. Ir apskritai pati kompozicija ramesnė.

Lietuvių dailininkų tarpe jis originalus ir įdomus savo abstrakcinio meno kalba. Turi ryškų savitą braižą. Tuoj pasakysi, kad tai Bagdono paveikslas. Jo sukurtasis abstraktinis pasaulis nėra sunkus, atšiaurus. Tiesa, jis dinamiškas, judrus, bet įdomus savo erdve, savo šviesos žaidimu. Jo spalva turi skaidrumą. Jis pats dažnai sako: "Padėjau ant paveiklo gerą toną". Spalva visada veikia žiūrovą, ypač teigiama veikia savo skaidrumu. Tai ir padaro jį populiariu. Jo paveikslų rasime beveik kiekvieno lietuviu namuose, net ir tokiuose namuose, kur labiau mėgstamas realizmas. Jis ir ten išsitenka ir turi savo vardą, savo vietą.

Grįžęs iš parodos, dailininkas tik surūkė cigarete, išgėrė kavos puodelį ir stvėrė teptuko, vėl atsisotojo prieš naujas drobes. O tai rodo, kaip lietuvis dailininkas puoselėja savo meną.

Narūnas Bukauskas šioje parodoje buvo kraštutinis abstrakcinio meno atstovas. Jis kūrė trijų dimensijų abstraktinius beforminius paveikslus, kurie atrodė, kaip kokios akmenų atlaūžos, kaip kokios slėptuvės, kažkioje erdvėje.

Jis yra dalyvavęs Kultūros Židinio parodose, baigęs studijas Cooper Union universitete. Tada jis tapė ant drobės, kuri buvo ištempta ant porėmių. Dabar jis tapo ant stiklinio audinio, kuris primena drobę ir kurį gali visokiais būdais lankstyti.

Jo pats didžiausias darbas buvo pakabintas palubėje ant plonos vielos. Oro judėjimas salėje jį sukiojo tai į vieną, tai į kitą pusę. Žiūrovas pats galėjo darbą apžiūrėti iš visų trijų pusių kaip kokią skulptūrą, bet ji nebuvo skulptūra.

Tas kabantis kūrinys turėjo masyvią trikampę formą, tiksliau pasakius, siluetą. Buvo vietų, kur galėjai per jį kiurai žiūrėti, stebėti jo vidų. Jis visas buvo nudažytas įvairiom spalvom tepuku. Spalvos uždėtos abstraktiniu būdu, — jos nieko nereiškę, o reiškė tik spalvos, arba erdvės virpėjimą, medžiagos spalvingumą.

Abstraktinis menas, nors ir nenorėdamas, dažnai susiliecia su filosofija, nes jis pats susiformuoja žmogaus pašamonėje. Ir šis kūrinys; aliejinė kompozicija, priminė Sovietų Sąjungą, kuri po tokios galybės supliuško, sugniužo, ir liko tik forma, kuria net pasuka oro judėjimas.

Antras Bukausko darbas buvo pakabintas ant sienos. Kažkaip savo siluetu jis priminė jaučio ištemptą odą. Jis buvo reljefinis, bet dažytas tik iš vienos pusės. Atrodė, lyg kokio akmens nugara, nuskelta, padažyta ir pakabinta ant sienos.

Trečias jo kūrinys buvo jau plokščias, kabėjo ant sienos ir

savo siluetu priminė lyg kokią medžio atlaūžą, lyg į erdvę besiveržiančią senovės laikų žuvį.

Kai kuriems žiūrovams toks menas atrodė absurdiškas ir šokiruojantis, bet jis buvo atliktas rūpestingai ir įdomiai. Abstraktinis menas bene labiausiai išreiškia mūsų laiko tragizmą ir skausmą.

Joana Blažytė-Levitt dalyvauja pirmą kartą lietuvių parodose. Ji yra sesers dukra mum gerai žinomas Demi Jonaitis, kuri čia buvo mokytoja ir kuri labai sumaniai redagavo žurnalą *Bridges*. Šią dailininkę "atrado" J. Bagdonas ir ją pakvietė dalyvauti rudens parodoje.

Radiniu reikia tik pasidžiaugti. Ji bus bent trečios kartos Amerikos lietuvių, dailininkė. Tegu ir ji įsijungia į lietuvių dailės plėtotę.

Joana buvo išstačiusi tris graviūras, atliktas savotiška technika. Atrodytų, kad tai vario graviūros, bet ne. Greičiausia naudojama plastika ar kuri nors kita panaši medžiaga.

Ji yra simbolistė realistė. Temos paimtos iš gamtos ir susimbolintos, ieškoma gamtos gilesnės prasmės. Realiausias buvo Kieimo medžiai, kur medžių eilė susijungia į vieną ištisą sieną. Įdomiausia buvo Grand Canyon kalnų graviūra, kuri ir spalviniu ir savo techniniu būdu išreiškė šių kalnų mistiką. Iš toliau atrodė, kad graviūra turi reljefą, bet, iš arčiau pažiūrėjęs, to reljefo nematai. Ten buvo šviesos ir šešėlių žaismas, labai sumaniai įdėtas į kompoziciją.

(Bus daugiau)

"Dainavos" stovyklos jubiliejinis leidinys

Viena iš geriausių jaunimo vietų yra "Dainavos" stovykla, Manchester, MI, prie Detroito. Ir tai stovyklai jau 35 metai!

Šios stovyklos administracija išleido sukaktuvinį leidinį, kurį suredagavo Juozas Baužys, spaudė *Draugo* spaustuvė Chicagoje.

Leidinyje 60 puslapių. Į jį sudėta net 63 nuotraukos, kurios vaizduoja margą ir platų Dainavos gyvenimą ir jos istoriją. Stovykla pradėjo veikti 1956 m. Pradžioje išleisti informaciniai leidiniai 1958 ir 1959 m. Paskui sukaktuviniai leidiniai — 1966, 1975, 25 metų ir 30 metų sukaktuviniai — jubiliejiniai leidiniai. Dabar štai jau 35 metai.

Stovyklą suorganizavo Amerikos Lietuvių Romos Katalikų federacija. Direktorių tarybos pirmininku yra Vytautas Petrusis, administratorius Marius Gražulis.

Pradžioje idėta Tarybos pirmininko V. Petrusio žodis, dvasios vado kun. Alfonso Babono, Šalčininkų rajonuose ir gretimose apylinkėse, teisiškai įvertinti ir imtis priemonių, kad tai nebesikartotų.

2. Aptarti Rytų Lietuvos lietuvių statusą — tautinė mažuma jie ar vietinė tauta, davusi vardą Respublikai, ir nustatyti bei realizuoti jų pareigas bei teises, jų gynimą Tėvynėje.

3. Siekiant Rytų Lietuvos atgimimo, kiekvienoje apylinkėje sudaryti galimybę pasirinkti darželį, mokyklą, bažnyčią, spaudą, radiją, TV laidas gimtąja kalba.

LIETUVĖS PASAULIO KATALIKŲ MOTERŲ UNIJS KONFERENCIJOJE

Dr. Aldona Janačienė, Pasaulio Lietuvių katalikų organizacijų sąjungos pirmininkė, ir dr. Janė Mockienė, Caritas atstovė, dalyvavo Pasaulio katalikų moterų unijos konferencijoje Meksikoje rugsėjo 19-29 d. Jos buvo Lietuvos katalikų delegatės. Šeštadienį, spalio 5 d., dr. Janačienė PL.KOS ir L. K. moterų unijos konferencijos įspūdžius, o dr. Mockienė kalbėjo ir atsakė į klausimus apie Caritas veiklą.

Konferencijoje dalyvavo 64 valstybių atstovės (po 3 iš kiekvienos) ir kitos suinteresuotos moterys — iš viso 500. Konferencija truko dešimt dienų: 4 dienos — svarstybos bendrais klausimais (14 temų), viena diena ekskursijų ir 5 dienos organizacinių posėdžių, rinkimai ir programos svarstymai. Pasaulio katalikų moterų unija yra sena organizacija, apimanti 37 milijonus organizuotų moterų. Lietuvos katalikės priklausė nuo 1931 metų. Unijos atstovės dalyvauja vyskupų sinoduose Romoje, UNESCO, Europos parlamente (neoficialiai) ir t.t. Konferencijos

vyksta kas 4 metai. Išrenkamas 27 narių biuras ir sudaromos komisijos. Dr. A. Janačienė buvo išrinkta į biurą ir vadovaus žmogaus teisių komisijai. Tarybos posėdis bus kovo mėnesį Šveicarijoje. Sekanti konferencija įvyks Australijoje 1995 m.

Dr. Janačienė pasakojo apie puikų konferencijos organizavimą, nepaprastą meksikiečių šeiminių nuoširdumą ir rūpestingumą ir apie delegačių įvairumą bei pasiruošimą konferencijai.

Dr. Janačienė keliais atvejais turėjo progos kalbėti apie Lietuvą, susilaukė didelių ovacijų, dalyvavo kartu su Čekijos, Lenkijos, Vengrijos atstovėmis specialioje spaudos konferencijoje. Kiekvienas kraštas vaizdžiai supažindino su iškilia savo krašto moterim. Mūsų delegatės išklė Nijolės Sadūnaitės asmenybę. Surengė Sadūnaitės parodėlę, dalino jos knygas ir kitokią informaciją apie Lietuvą.

Konferencijos paskaitos ir nutarimai bus išspausdinti atskiroje knygoje. Įdomu, kad konferencija pasisakė prieš moterų šventinimą į kunigus.

(P.A.)

Dr. Aldona Janačienė ir dr. Janė Mockienė.

VILNIAUS LIETUVIAI ATSAKO LENKŲ ŠOVINISTAMS

(atkelta iš 3 psl.)

Kultūrinis ir tautinis genocidas

Lietuvių kalba ir tautybė Rytų Lietuvoje 150 metų intensyviai keičiama į gudų, lenkų, rusų. Dėl asimiliacijos per paskutiniuosius 100 metų lenkų Šalčininkų rajone padaugėjo nuo 2 iki 79,6%, Vilniaus raj. — nuo 16 iki 63,5%. Apie 300,000 "tuteišių", kalbėjusių paprastai (gudų tarpe), per 60 metų paskelbti "lenkiškai kalbančiais lenkais": ignoruojant Lietuvos Respublikos Laikinąjį pagrindinį ir tarptautinius įstatymus, iki šiol jie neturi nė vieno darželio, mokyklos, bažnyčios, laikraščio, radijo, TV laidų gimtąja kalba.

Valstybės laikraštį jiems draudžiama laisvai apsispresti

dėl savo tautybės, kalbos ir nurodinėja rašyti ne slavikalbiais lietuviais, bet lenkais ir t.t.

Lietuviškos mokyklos, buvę net želigovskiniukų okupacijos laikais (Svenčionių apyl., Jaciūnų k. ir t.t.), paverstos ir tebeverčiamos pusiau ar vien lenkiškomis, rusiškomis. Neatidarami lietuviški darželiai Avižieniuose, Rukainiuose, D. Riešėje, Kabiškėse, Anavilyje, Mickūnuose, Kalesninkuose, Dainavoje, Butrimonyse, lietuviškos mokyklos — Sužionyse, Dūkštose, Buivydiškėse, Airėnuose, Sudervėje, Turgeliuose, Dainavoje, Bačkininkuose ir t.t. Vidury Europos XX-XXI amžių sankryžoje vykdomas seniausias iš gyvųjų indoeuropiečių tautos ir kalbos genocidas yra nusikalti-

mas prieš pasaulio kultūrą.

Memorandume siūloma:

1. Lietuvos Aukščiausiajai Tarybai apsarstyti žmogaus teisių ir laisvių pažeidimus Vilniaus, Šalčininkų rajonuose ir gretimose apylinkėse, teisiškai įvertinti ir imtis priemonių, kad tai nebesikartotų.

2. Aptarti Rytų Lietuvos lietuvių statusą — tautinė mažuma jie ar vietinė tauta, davusi vardą Respublikai, ir nustatyti bei realizuoti jų pareigas bei teises, jų gynimą Tėvynėje.

3. Siekiant Rytų Lietuvos atgimimo, kiekvienoje apylinkėje sudaryti galimybę pasirinkti darželį, mokyklą, bažnyčią, spaudą, radiją, TV laidas gimtąja kalba.

jaunimo dainomis ir nesibaigiančiais prisiminimais apie Dainavą. Kas jaunuoliui yra brangiausia ir gražiausia, yra surišta su Dainava.

Leidinyje kaip albumas primins tiems, kurie ten leido vasaras, gražius romantinius laikus. Ir kitiems bus smagu jį pavartyti ir susipažinti su stovyklaviete. Leidinys skoningai suredagotas. Spaudos darbas — labai švairus, be priekaištų. (p.j.)

LIETUVA NUOŠIRDŽIAI Ruošiasi DARIAUS IR GIRĖNO MINĖJIMUI

Ryšium su artėjančia Dariaus ir Girėno skrydžio ir tragiško žuvimo 60 metų sukaktimi 1993 metais, Lietuvoje jau pradėta ruošti joms paminėjimui.

Karo muziejuje, kuriame lig šiol buvo saugomi Lituanicos likučiai ir lakūnų asmeniškai daiktai — jų drabužiai, kepurės, batai, kaklaraiščiai, dabar vyksta pagrindinis remontas. Bus atitinkamai pertvarkyta ir pati Dariaus ir Girėno ekspozicija.

Tvarkomos ir lakūnų sodybos jų tėviškėse. Girėno sodyba jau sutvarkyta. Sutvarkytas ir Dariaus gimtasis namas, belieka baigti vidaus įrengimus.

Pajudėjo ir lakūnų paminklo reikalai. Galutinai patvirtinta vieta Kauno Ažulyne — prie stadiono. Ruošiamas projektas pagal B. Pundziaus šikčius.

Prienų aviacijos gamykloje projektuojamas specialus lėktuvas, panašus į Lituanicą. Jis turėtų būti baigtas ligi 1993 m., kai bus minima sukaktis. Lėktuvas pakiltų Kaune ir atskristų į New Yorką, paskui sugrįžtų į Kauną.

(Žinias suteikė kpt. Petras Jurgėla, gavęs laišką iš Kauno Karo muziejaus direktoriaus Algirdo Gamziuko, kuriam kpt. Jurgėla yra pasiuntęs nuotraukų iš lakūnų gyvenimo.)

ŽMONĖS LIETUVOJE REPLIKUOJA BRAZAUSKUI

Darbininko spalio 18 d. laidoje, 3 psl., buvo atspausdinta iš Romos informacija apie tai, kad ten lankęsis Lietuvos komunistų partijos buvęs sekretorius Algirdas Brazauskas peikęs "dešiniųjų" valdžią Lietuvoje ir bendrai pripasakojęs italų spaudai visokių dalykų apie Lietuvą.

Apie tuos Brazausko plepalus Italijoje rašė ir Lietuvos spauda, o štai Lietuvos aido spalio 17 d. laidoje atsiliepė ir viena lietuvė, Zita Janušauskienė. Ji rašo viešą laišką A. Brazauskui ir sako, kad ir "geras paukštis savo lizdo nerteršia". Toliau ji rašo:

Perskaičiau Jūsų pasisakymus apie demokratiją, kai viešėjote Italijoje (*Lietuvos aidas*, 1991.10.05), ir su "nostalgija" prisiminiau "demokratiją" Lietuvoje Jūsų sėdėjimo Centro Komiteto pastate metais. Įdomu, kaip tada būtų atsirūgę tokie pamąstymai apie demokratiją, jei taip svetur būtų kalbėjęs eilinis pilietis. Tikriausiai diskusiją šia tema jam būtų tekę prarasti Saugumo kabinetuose. Tuose pačiuose, kuriuose teko apsilankyti daugeliui po pirmo viešo Molotovo-Ribbentropo pakto minėjimo Vilniuje, prie A. Micevičiaus paminklo. O gal demokratijos viršūnė buvo mitingas Gedimino aikštėje 1988 m. po grupės JAV senatorių laiško vasario 16 d. proga, kai žmonės buvo suvaryti į aikštę pagal darbovietėse sudarytus sąrašus ir sustatyti kvadratinio lizdinio

būdu, kad kam nors cytelėjus būtų lengviau tvirti už pakarpas. O kodėl nepapasakojote "Unitos" korespondentui, kaip "žydėjo demokratija" vaikant žmonės iš Gedimino aikštės tą atmintiną rugsėjį? Dar geresnis argumentas, kaip visi galėjo naudotis informacijos priemonėmis, — daugiataukstantinis žmonių piketas prie TV komiteto pastato, kad būtų grąžinta "Atgimimo banga".

Gal užtenka tokių "demokratijos" įrodymų, nes kuo giliau į mišką, tuo daugiau medžių. Jei jau norit įrodinėti savo partijos tiesas, pasirinkit kitą "arkliuką", o demokratiją palikit ramybėje, nes šiuo atveju — kaip toj patarlėj — juokiasi puodas, kad kailas juodas.

Stebina ne jūsų demagogija, bet trumpa žmonių atmintis. Gal verta žmonėms priminti jūsų žodžius, kad tarybinės armijos buvimas Lietuvoje yra jos saugumo garantas. Įdomu, kokia DDP pozicija dėl armijos šiuo metu!

Lietuvos žmonės jums ir jūsų vadovaujama partijai suteikė retą galimybę garbingai dirbti Lietuvos labui (prisiminkit analogiškų partijų likimą buvusiose socialistinio lagerio šalyse). Tad ir dirbkit, o ne kaišioti pagalius į ratus. Ir nejuodinkit Lietuvos, penkiasdešimt metų su savo partija ją trypę.

Geras paukštis savo lizdo nerteršia.

Vertingas dienraštis Kauno Tiesa

Praejusią vasarą viešėjusieji Kaune (o tokių iš Š. Amerikos buvo apie tūkstantinė), be abejo, skaitė *Kauno tiesą* ir susipažino su šio įdomaus leidinio turiniu. Atrodo, kad ir nebūdama spaudos žinovais, didžiama nusprendė, jog tai yra vienas geriausių, labiausiai informuotų dienraščių Lietuvoje. Tą, žinoma, patvirtina ir skaitytiniai, nes šis laikraštis spausdinamas 105 tūkst. tiražu ir platinamas tik Kaune ir jo apylinkėse, nes dėl popieriaus stokos neįmanoma plėsti tiražo ir nėra galimybių jį padaryti prieinamu kitų Lietuvos miestų gyventojams.

Reikia iškelti faktą, kad šis laikraštis daugiau negu kita spauda (įskaitant ir "Tėviškės" draugijos leidžiamą *Gimtąjį kraštą*) domisi išeiviais ir spausdina apie juos daug medžiagos.

Praejusią vasarą šio laikraščio redakcija nepraleido turbūt nė vieno Kaune viešėjusio labiau pasižymėjusio išeivio. Su vienais padarė pasikalbėjimus (jų tarpe

teko matyti Balį Gaidžiūną, Vytautą Jokubaitį, Raimundą Ošlapą, Algimantą Kežį, Romą Sakadolskį, Edvardą Šulaitį ir kt.) ar įdėjo aprašymus bei nuotraukas (tokių tarpe teko aptikti K. Savicką, V. Pesecką, Anatolijų Kairį, Alfonsą Šešplaukį-Tyruolį); buvo įdėta ir išeivių rašinių (Liudos Rugienienės, Algimanto Gurecko ir kt.). Žinoma, jų būta daugiau, bet ne viską teko matyti, ypačiai išvykus iš Kauno. Šį įdomų laikraštį gaunu ir dabar, bet tik kiek pavėluotai, nes be jo, norint pažinti Lietuvos gyvenimą, sunku apsieiti.

Šio laikraščio kolektyve vyrauja moterys. Vyriausioji redaktorė irgi moteris — Teklė Mačiulienė, o redaktorių kolegijoje randame dar dvi moteris — Rūtą Kanopkaitę ir Violetą Neorienę. Pagrindinių korespondentų tarpe daugiau negu pusė taip pat moterys. Čia jas iškeliamo todėl, nes žmonės įpratę manyti, kad tik vyrai gali būti geri žurnalistai. Nuo *Kauno tiesos* moterų, žinoma, neatsilieka ir nemažų

Prezidentas Vytautas Landsbergis su Liet. Kat. Religinės Šalpos farmakologijos patarėjais. Iš k.: dr. A. Plūra, V. Landsbergis, A. Lukoševičius. Nuotr. A. Norvilos

GIMTINĖN SUGRĮŽTA VYDŪNO PALAIKAI

1993 m. Lietuva minės didžiojo savo sūnaus, mąstytojo, rašytojo ir kultūros veikėjo Vydūno 125-ąsias gimimo metines. Jis buvo gimęs 1868 m. kovo 22 d., o mirė 1952 m. Detmoldė, Vokietijoje. Reikšmingu pasirengimu jubiliejui yra pirmas žingsnis — Vydūno palaičių perkėlimas iš Vokietijos į Lietuvą.

Į Detmoldą pergabenti Vydūno palaičių buvo išsiųsti Vydūno draugijos pirmininkas Vacys Bagdanavičius ir Kauno miesto savivaldybės atstovai. Spalio 14 d. Detmoldo kapinėse atkasti Vydūno palaičiai, o spalio 16 d. įvyko atsisveikinimo apeigos. Spalio 17 d. ties Lazdijų muitine karstas su Vydūno palaičiais pervežtas į Lietuvą ir nuvežtas į Kauną, kur prie Laišvės paminklo įvyko iškilės.

Spalio 18 d. Vydūno palaičiai buvo pašarvoti Šilutės kultūros namuose. Atsisveikinimo apeigose dalyvavo chorai, kameriniai ir folkloro ansambliai, atliekant paties Vydūno kūrinius.

Spalio 19 d. vakare įvyko oficialus atsisveikinimas ir veliosugebėjimų turintis redakcijos vyrai.

Kaune išeina dar keli didesni laikraščiai: *Kauno laikas* ir *Vakarinis Kaunas*. Su pirmuoju iš jų *Kauno Tiesa* išleisdavo jungtinius numerius, kuomet Lietuvą ištikdavo pavojus (pvz. sausio įvykių ir perversmo rugpjūčio mėn. dienomis) *Laisvojo Kauno* vardu.

Šio laikraščio adresas: *Kauno tiesa*, 233687, Kaunas, Vytauto pr. 27.

no pagerbimas. Išlydėjimo apeigas pradėjo evangelikai kunigai. Gedulo eiseną Vydūno karstą lydėjo per Šilutę iki Vydūno gatvės. Perlaidojimo iškilmės tęsėsi Rambynų kalne, kuris artimai susijęs su Vydūno gyvenimu ir kūryba. Didžiojo Lietuvos sūnaus palaičius priglaudė Bitėnų kapinaitės Rambynų kalno papėdėje.

Atlikus pirmąjį ir svarbiausią žingsnį, bus vykdomi kiti Vydūno sukakties minėjimai, programos darbai. Tarp jų: Vydūno raštų leidimas, mokslinės Vydūno

kūrybinio palikimo studijos. Bus taip pat rūpinamasi kuo plačiau su Vydūno veikalais supažindinti jaunimą, moksleivius. Bus rengiami Vydūno veikalai vokiečių ir rusų kalbomis. Bus bandoma atskleisti Vydūno kaip mąstytojo, kaip 20-ojo amžiaus filosofo universalumą.

Vydūnas sugrįžo į Lietuvą su pamatinėmis gyvenimo nuostatomis, išpažįstantis pakantą, kultūrinį universalumą, kultūros ir religijos sąsają būtinybę. Tai tos vertybės, kurių nūdieniam pasauliui ir Lietuvai taip reikia.

WORCESTER, MA

Vlodo ir Angelės Garsijų 50 metų sukaktis

Uolūs mūsų bendrijos veikėjai — Vladas ir Angelė Garsiai šiemet atšventė auksinį savo vedybų jubiliejų. Vaikai jiems surengė paminėjimą Cape Cod vietovėje, kur žentas dr. A. Drukeinis su jų dukra Jūrate turi įsigiję namus. Pradėta mišiomis Our Lady of Victory bažnyčioje. Mišias atnašavo kun. J. Perry ir sukaktuviniams suteikė palaiminimą. Dalyvavo sukaktuvinių vaikų su šeimomis, suvažiavę iš visur giminės ir artimieji bei draugai. Po palmaldų restorane įvyko šauni puota.

Vlodo ir Anelės moterystės metai prasidėjo Vilniuje. 1941 m. gegužės 20 d. Šv. Mikalojaus bažnyčioje jų palaimino kun. Kristupas Čibiras. Niekas nenaujautė, kad netrukus prasidės okupacijos, karo audros, kurios išblošk juodu iš Lietuvos. 1942 m. įjiedviem gimė sūnus Algis. (Dabar jis yra JAV marinių dalinio pulkininkas.) 1944 m. gimė kitas sūnus — Šarūnas. Su dviem vaikais jiedu paliko Lietuvą, atsirado Vokietijoje, gyveno stovyklose. Ten gimė Jūratė.

Atvykę į Ameriką 1949 m., apsigyveno Worcesterį, kur ir dabar gyvena. Dirbo, augino vaikus, taupė pinigus ir leido vaikams mokslą. Vaikai užaugo, baigė mokslus, sukūrė šeimas. Dabar Garsiai laimingi ir džiaugiasi ne tik savo vaikais, bet ir devyniais vaikaitais.

Garsiai įsijungė į visuomeninį gyvenimą nuo pat pirmųjų atvykimo dienų. Angelė įstojo į ARLK Moterų Sąjungą, ėjo vice-pirmininkės pareigas. 14 metų yra Nekalto Marijos Prasidėjimo Seserų rėmėjų skyriaus pirmininke. Jos iniciatyva kiekvienais metais ruošiamas koncertas ir vaišės Maironio Parke paremti seserų darbams.

Vladas priklauso Lietuvos Labdaros Draugijai, keletą metų per lietuviškas mišias skaitė skai-

timius Šv. Kazimiero bažnyčioje, kurios parapiečiais jiedu yra. Taip pat abu priklauso Lietuvos Bendruomenei, remia lietuviškus vienuolynus, spaudą, įvairius fondus, spaudą.

Šiemet buvo ketinę nuvykti į Vilnių ir Šv. Mikalojaus bažnyčioje atnaujinti savo moterytės pažadus, bet įtempta politinė padėtis neleido. Užtai dabar, kai Lietuva jau laisva, 1992 m. jie ruošiasi į Vilnių, kad padėkotų Dievui už globą ir visas malones, gautas per 50 vedybinių metų. Šiemet per visą birželio mėnesį, jų intencija, Šv. Mikalojaus bažnyčioje buvo laikomos mišios kurias užprašė jų artimieji.

J. M.

Druska — žmogaus priešas

Helsinkio universiteto farmakologijos ir toksikologijos instituto profesorius Heikki Karppinen tvirtina, kad valgomoji druska yra labai kenksminga sveikatai. Jo nuomone, apie 10,000 žmonių Suomijoje kasmet miršta tik dėl to, kad vartojo per daug druskos.

O druską suomia iš tiesų mėgsta. Pagal naujausias rekomendacijas žmogus turėtų tenkintis 5 gramais druskos per dieną, suomia sunaudoja vidutiniškai po 58 gramus.

Druska — didelio kraujo spaudimo, kuriuo pasižymi daugelis Suomijos gyventojų, priežastis, tačiau nuo jos kenčia ir žmonės su normaliu kraujo spaudimu: pavojingai sustorėja jų širdies raumuo.

Kenksmingas druskos poveikis ima reikštis jau jaunystėje, o metams bėgant jis vis stiprėja, vesdamas prie infarkto.

Profesorius nuomone, jei suomia vartotų mažiau druskos, ne tik sumažėtų jų mirtingumas, bet ir galima būtų sutaupyti kasmet apie 300 milijonų markių, išleidžiamų vaistams ir gydymuisi.

IŠ VISUR

— Amerikos Lietuvių Tarybos naujas adresas yra: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, ILL. 60629, tel. 312 735 - 6677, FAX 312-735 - 8793.

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kitas seimas numatomas surengti Lemont, IL, 1992 m. liepos mėnesį.

— Devintoji laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė įvyks 1992 liepos 4 - 5 Chicagoje. Rengimo komiteto pirmininku JAV LB Krašto valdyba patvirtino dr. Petrą Kisielių.

— XVII Australijos Lietuvių Dienos įvyks Sydnejuje 1992 gruodžio 26 - 31. Rengimo komitetas: Algis Migas — pirm., Kęstutis Protas — vicepirm., Jūratė Traškienė — sek., Laurie Cox — išd., Pajauta Pullinen — narė informacijai.

— Tarptautinio rašytojų PEN klubo 56-asis Pasaulinis Kongresas įvyks lapkričio 3 - 8 d. d. Vienoje, Austrijoje. Amerikos lietuviams rašytojams atstovaus meno žurnalistas Stasys Goštautas iš Westwood, MA. Garbės nariu pakviestas Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis.

— Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus 25 metų sukakties grupinės dailės parodos atidarymas įvyks lapkričio 5 d. muziejaus meno galerijoje.

— Berisso mieste, Argentinoje, Mindaugo draugija atšventė savo veiklos 62 metų sukaktį. Draugijai jau keletą metų sėkmingai vadovauja prof. Valentina Bukauskaitė-Persico. Minėjimui lietuviškai ir išspaniškai vadovavo Luis Lemberis.

— Žurnalas *Karys* neseniai pradėtas leisti Lietuvoje. Savo atstovu Amerikoje įgaliojo Ed. Šulaitį, *Darbininko* korespondentą. Jo adresas: 1330 S. 51 Ave., Cicero, IL. Telef. 708 652-6825. Lietuvoje žurnalą redaguoja K. Čekanauskas.

— Muz. Juozo Žilevičiaus gimimo 100 metų sukakties minėjimas ir koncertas įvyks lapkričio 10 Chicagoje, Jaunimo Centre. Rengia "Margutis".

— *Draugo koncertas* Chicagoje, Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, įvyks 1992 m. balandžio 4 d. Dainuos "Volungės" choras iš Kanados. Chorui vadovauja muz. Dalia Viskontienė.

Oficialios vaizduojamosios istorinių įvykių Jungtinės Tautos priimant Baltijos valstybes: 1. Saugumo Tarybos posėdis rugsėjo 12 d.; 2. Generalinės Asamblėjos posėdis rugsėjo 17 d. (angliškas tekstas); 3. Estijos, Latvijos ir Lietuvos prezidentų kalbos tame posėdyje (estiškai, latviškai, lietuviškai); 4. Vėliavų pakėlimo iškilmės ir 5. Baltijos valstybių prezidentų spaudos konferencija rugsėjo 18 d. Iš viso 6 juostos. Norintys įsigyti šias juostas už prieinamą kainą kreipkitės tel. 516 - 935 - 0896.

Lietuvos sveikatos apsaugos ministerijai perduota TSRS saugumo komiteto ligoninė ir poliklinika Vilniuje, sanatorija "Palanga", poilsio namai "Vilija" Palangoje, pasienio kariuomenės Klaipėdos užkardos pionierių stovykla.

Šiluvos koplyčios jubiliejinėse iškilmėse Washingtone spalio 13 Washingtono šeštadieninės Kristijono Donelaičio mokyklos mokiniai neša auką: Iš dešinės į kairę: Laura Bailey neša originalią Sibiro Marijos maldaknygę ir rožančių iš duonos; Ramunė Rastonytė — Lietuvos K. B. Kroniką, Lena Daildytė — gintarą; Vincas Čižiūnas — vargo mokyklą; Rita Bureikaitė ir Andrius Čižiūnas — mišių aukas. Nuotr. Broniaus Čikoto

Lazdijų muitinėje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

Lietuvos muitininkai Lazdijuose. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

Dar vienas perversmas Rusijoje — lapkričio mėnesį?

Apie galimą naują perversmą Sovietų Sąjungoje rašė ir Amerikos laikraščiai bei žurnalai, nes iki šiol ten niekas nepasikeitė, nepagerėjo ekonomija.

Apie tokį perversmą ir įvairias pranašystes rašo ir pati rusų spauda. Ja pasinaudodamas, žurnalistas Vytautas Butkus rašė laikraštyje *Lietuvos rytas* š. m. spalio 11 d. Nr. 165. Straipsnelis įdomus visiems, kas mėgsta pranašystes. Čia jį ir perspausdiname (Darb. red.).

Pasak astrologo Aleksandro Zarajevo, dar 1987 metais sudariusio "perestroikos horoskopą", jis gana tiksliai numatė rugpjūčio perversmą. Rusijoje leidžiamame naujame žurnale *Uranija A.* Zarajevas perestroikos procesui skiria maždaug 17 metų. Šis laikotarpis, anot astrologo, pasibaigs 2002 metais.

Apie praėjusį rugpjūtį jis yra pasakęs: "Šių metų rugpjūtį prasidės trečias ciklas, veikiamas Marso energijos. Jam būdinga asmeninės ambicijos, neapdairus klausimų sprendimas naudojant jėgą".

Rugpjūčio įvykiai A. Zarajevo kalendoriuje pažymėti labai tiksliai. Laikotarpis nuo 18 iki 21 dienos pavadintas kritiniu. Apie tai astrologas rašė, pavyzdžiui, rugpjūčio 1 dienos laikraštyje *Večernijaja Moskva*.

Dabartinis Marso veikiamas ciklas truks 2,5 metų. Jis pasibaigs 1993 metų rudenį. Induistai vadintų jį dievo Šivos ciklu. Šiva yra griovėjas, bet jis ruošia "dirvą" dievui kūrėjui Brahmai. Dar vėliau ims aktyviai veikti Višnu, saugojantis visa, kas sukurta. 1993 metų lapkritį

prasidės visiškai palankus laikotarpis, veikiamas Merkurijaus. Galima tikėtis tautų santykių gerėjimo, pamažu atgims Rusija, pakilsianti į jos galimybių viršūnę 2040 metais. 1993 metų pabaigoje prasidėsianti integracija, daugelis respublikų panaorės grįžti į Sąjungą. Beje, dėl dabar padarytų klaidų kai kurie atgavusių suverenumą respublikų politikai turės pasitraukti iš arenos.

Kai kurie astrologai M. Gorbačioviui pranašavo rimtų problemų 1990 metų rudenį, bet A. Zarajevas nurodė šių metų rugpjūčio-rugsėjo krizės laikotarpį. B. Jelcinas gimė 1931 metų

vasario 1 dieną Vandens ženkle. Tai Rusijos ženklas, vadinasi, labai simboliškas šiam veikėjui. Pagal horoskopą 1991 metai turėjo būti palankūs dabartiniam lyderiui, kuriam iš tiesų pavyko įgyvendinti likimo suteiktas galimybes. Tačiau stipriausias išbandymas, sėkmingai įveiktas rugpjūtį, deja, anaipol ne paskutinis. Šių metų lapkričio 14-24 dienomis įvyks kažkas panašaus į rugpjūčio perversmą. Tuo metu B. Jelcino horoskopas bus ne toks palankus, tad Rusijos prezidentui teks sutelkti visas jėgas.

Apskritai Jelcino ir Gorbačiovo horoskopai gerai prognozuoja, t.y. šie veikėjai eina aukštesniųjų jėgų numatytu keliu. Tokie žmonės pasiekia tikslą, jei neišsuka iš kelio, nepasirenka svetimos krypties.

BALTIMORE, MD

Gavo laišką iš prezidento

Baltimorėje gyvena Vladas Pilius su žmona Anelė. Juos paminėjo *Arbutus Times* laikraštis spalio 9 numeryje. Paminėjo, kad jie gavo laišką iš Amerikos prezidento. Drauge įdėjo ir Vlodo Piliaus nuotrauką, kurią padarė to laikraščio fotografas.

Aprašyme prisimenama abiejų istorija, kaip jie 1944 m. pasitraukė iš Lietuvos, bėgdami nuo komunizmo. Anelė buvo 14 metų. Iš Vokietijos emigravo į Ameriką. Vladas 1949 m. buvo 24 metų. Baltimorėje jie susitiko ir 1952 susituokė.

Anelė metų metus dainavo chore, o Vladas rašė laiškus Amerikos prezidentams, rašė nuo prez. Eisenhowerio laikų. Prieš 4 metus jis gavo pirmą at-

sakymą iš prez. Reagano. Reaganas rašė, kad jo laiškas jį sujudino.

Dabar Vladas savo laiške prezidentui Bush padėkojo, kad jis Darbo dieną pripažino nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Prezidentas savo laiške Vladiui rašo, kad jo parama reiškia labai daug, tai buvo bendras taikos ir laisvės siekimas. Prezidentas Bush ir vis prisimintas už nepriklausomybės pripažinimą. Anelė ir Vladas Piliai džiaugiasi,

TIKYBOS VADOVĖLIS LIETUVOS VAIKAMS

"250 tūkstančių tikybos tekstų Lietuvai", — tokia antrašte Torine leidžiamas Saleziečių biuletenis informuoja apie Italijoje išspausdintą penkiatomį tikybos vadovėlį Lietuvos pradžios mokykloms.

Griuvus Rytų Europos komunistiniams režimams, — rašo straipsnio autorius, — tuoj pat išryškėjo didelis religinės literatūros alkis. Religinėmis knygomis pakrautų sunkvežimių vilkstinės tuoj pat patraukė proką tik atsivėrusias sienas. Šiame "Evangelijos žygyje" svarbią vietą užima ir Elle Di Ci leidykla. Dešimtys tūkstančių jos leistų knygų pasiekė Čekoslovakiją, Lenkiją, Vengriją, Rumuniją.

Tačiau turbūt pats didžiausias šios leidyklos nuveiktas darbas yra 250 tūkstančių egzempliorių penkiatomio tikybos vadovėlio *Tikiu*, kurio visas tiražas jau pasiekė Lietuvą.

Vieną naujausių Europoje, gausiai iliustruotą ir pavyzdžiai išleistą Bartolino Bartolini ir Mario Filippi suredaguotą vadovėlį parinko Romoje veikiančios Lietuvių Šv. Kazimiero Kolegijos vadovybė. Lietuviškame vadovėlio vertime itališkos laidos grafinė sandara buvo papildyta lietuviškoms iliustraci-

kad Lietuva gavo nepriklausomybę. Vladas dabar mano aplankyti Lietuvoje savo motiną, kuri yra 93 metų ir akla. Anelė irgi po metų kitų aplankys Lietuvą ir ten esančius gimines.

Abu prisimena, kad turtingą Lietuvą per 50 metų okupantai nualino, daug gyventojų išvežė į Sibirą, bet visa bus atstatyta. "Lietuviai yra kantrūs, ir jie išsilaikys" — sako Vladas Pilius laikraščio korespondentui.

jomis, atspindinčiomis Lietuvos religinį gyvenimą ir tautines tradicijas; buvo pridėtos įžymių Lietuvos šventovių, Dievo Motinos paveikslų, folkloro renginių nuotraukos.

Vadovėlis *Tikiu* atspausdintas 250 tūkst. egzempliorių tiražu. Tekstus ir nuotraukas nemokamai perleido pati Elle Di Ci leidykla, o spausdinimo išlaidas ap-

"Žalias buvo pasaulis septintą dieną"

Didžiausia Norvegijoje Giuldendalo leidykla išleido naują žinomo norvegų mokslininko ir keliautojo Turo Hejerdalo knygą *Žalias buvo pasaulis septintą dieną*. Leidyklos direktorius Nilsas Kare Jacobsenas pareiškė, kad ši gausiai iliustruota knyga išeis ir Danijoje bei Švedijoje, o Giuldendalo leidykla įsigijo išimtinę teisę leisti visas jau parašytas ir dar būsimas Turo Hejerdalo knygas.

Turas Hejerdalas prisipažįsta, kad jis visą gyvenimą svajojo apie tokią knygą, kurioje galėtų aprašyti artimiausius jo širdžiai dalykus — gamtą ir žmogaus santykį su ja. Tačiau autobiogra-

finis elementas knygoje irgi labai ryškus. Tai natūralu: autoriui jau 77 metai, pats laikas apžvelgti nueitą kelią.

Knygoje skamba ir religiniai-filosofiniai motyvai. Hejerdalas visus mūsų panetos žmones skirsto į dvi grupes, tuos, kurie tiki, kad gamtą sukūrė Dievas, ir tuos, kurie mano, kad gamta atsirado pati.

— Tačiau už viso to vis tiek turėjo būti kažkoks planas. Aš tikiu į sukūrimą vystymosi keliu. O tą kažką, slypinti už visko, galima vadinti kaip tik nori: Dievu. Gamta iš didžiosios raidės, Alachu ar Tikiu — sako Hejerdalas.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

mokėjo Königsteine veikianči "Kirche in Not" religinės šalpos organizacija. Šis vadovėlis, rašo Italijos saleziečių biuletenis, be abejonės, atvers Lietuvos vaikams spalvingą religinį pasaulį.

GT INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS

9525 SO. 79TH AVENUE, HICKORY HILLS, IL 60457—2259 U.S.A.

1991/1992 KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nr. 9911-N 01 lapkričio - 17 lapkričio, 1991. 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9912-D 26 gruodžio - 12 sausio, 1992. 14 naktų Vilnius, 2 naktys Kopenhaga.
Nr. 9913-J 10 sausio - 26 sausio, 1992. 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9914-F 07 vasario - 23 vasario, 1992. 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9915-MR 06 kovo - 22 kovo, 1992. 14 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9916-A 06 balandžio - 25 balandžio, 1992. 17 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.
Nr. 9917-MA 07 gegužės - 27 gegužės, 1992. 18 naktų Vilnius, 1 naktis Kopenhaga.

GARANTUOJAME ŽEMIAUSIAS KAINAS!

VISŲ IŠVYKŲ VIETOS LABAI RIBOTOS. DĖL TOLIMENĖS INFORMACIJOS PRAŠOME KREIPTIS: G. T. INTERNATIONAL, INC., 9525 SO. 79TH AVENUE, HICKORY HILLS, ILLINOIS 60457, TELEFONAS: (708) 430-7272.

BOSTONAS/NEWARKAS | RYGA
US \$801.00
Per Kopenhagą

BOSTONAS/JFK | RYGA
US \$801.00
Per Helsinkį

CHICAGA | RYGA
US \$851.00
Per Kopenhagą.
Chicagos kainoje įskaičiuota ir nakvynė Kopenhagoj su pusryčiais ir pervežimais.

- Visos kelionės kainos yra į abi puses.
- Kelionėmis gali pasinaudoti pavieniai asmenys ir grupės.
- Rezervacijas reikia padaryti mažiausiai 21 dieną prieš išvykstant.
- Kelionės ilgis — ne mažiau kaip 7 dienos ir ne ilgiau kaip 21 diena.
- BALTIC TOURS suinteresuotiems gali parūpinti viešbutį su pusryčiais: Vilniuj, Kaune, Panevėžy, Šiauliuose, Klaipėdoj ir Palangoj.
- Taip pat parūpinam transportą iš Rygos į Jūsų pasirinktą vietovę.

Informacijos ir rezervacijos reikalui, kreipkitės į:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164

Tel: 617-965-8080 Fax: 617-332-7781

Dalis newyorkiečių, spalio 20 d. Kultūros Židinyje susirinkusių pasiklausti Lietuvos vyriausybės, mokslininkų bei parlamentarų pranešimų. Pirmose eilėse: delegacija su vadovu vicepremjėru Vytautu Pakalniškiu, New Yorko senatorius Alfonse D'Amato, Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis, New Yorko valstijos ir universiteto atstovai. Nuotr. Vytauto Maželio

NAUJO KLEBONO ĮVEDIMAS MASPETHE

Prelatas Pranas Bulovas, Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčios Maspeth, NY, vikaru ir klebonu darbavęs net 35 metus, sulaukęs pensijos amžiaus, iš klebono pareigų pasitraukė. Jis ir poilsiaudamas gyvens klebonijoje ir talkins naujam klebonui.

Naujuoju klebonu vyskupas T. V. Dailis paskyrė kun. Kenneth Wicks. Kun. Kenneth Wicks lig šiol darbavosi kitataučių parapijose, o pustrečių metų yra vikaravęs ir lietuviškoje Apreiškimo parapijoje, Brooklyn, NY. Jis yra lietuvių kilmės. Tėvų pavardė — Vazavičius. Laimingu sutapimu, kun. Kenneth gimęs šios parapijos ribose, dabar vėl grįžta tarnauti parapijos tikintiesiems.

Kun. Kenneth, dirbdamas su kitataučiais, lietuvių kalbą buvo primiršęs. Norėdamas pasitobulinti, jis buvo nuvykęs į Lietuvą ir ten praleido apie 2 mėnesius.

Kun. Kenneth Wicks įvesdinimas į klebono pareigas įvyko spalio 13 d., sekmadienį, 10 val. iš ryto mišių metu. Tą sekmadienį talpi Viešpaties Atsimainymo bažnyčia buvo pilna maldininkų.

Mišias koncelebravo naujasis klebonas, buvęs klebonas prel. Pranas Bulovas, vyskupo T. V. Dailio atstovas prel. Robert Pawson ir 10 kunigų, tarp kurių buvo Apreiškimo parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas ir buvęs Viešpaties Atsimainymo parapijos vikaras kun. Jonas Pakalniškis ir kun. Stasys Raila.

Įžanginės mišių dalies metu vyskupo atstovas prel. Robert Pawson atliko kun. Kenneth Wicks į klebono pareigas įvesdi-

nimo apeigas. Jis perskaitė vyskupo T. V. Dailio raštą, kuriuo kun. Kenneth Wicks yra skiriamas Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčios klebonu. Kun. Kenneth viešai pasidžadėjo, kad jis ištikimai tarnaus ir darbuosis, stengdamasis atlikti visus parapijų liečiančius darbus ir pareigas. Buvo atsiklausta ir parapičių, ar jie sutinka, kad kun. Kenneth Wicks būtų jų klebonas. Kun. Kenneth Wicks pasirašius atitinkamą raštą, prel. Robert Pawson naujajį kleboną pasveikino, pristatė parapičiams ir palinkėjo geros sėkmės. Prelato linkėjimus susirinkusieji palaidėjo ilgais plojimais.

Įvesdinimo apeigos ir mišių eiga vyko anglų kalba. Tik evangelija, šalia anglų, buvo perskaityta lietuviškai.

Klebonas kun. Kenneth Wicks savo pamokslą pradėjo lietuviškai. Prisipažinęs, kad silpnai ją moka, pastebėjo, kad tai viena sukiausių pasaulyje kalbų. Tačiau jis tikisi ir stengsis, parapijos lietuviams padedant, lietuvi-

kai gerai išmolti. Jis lietuviškai žodį baigė, sakydamas: "Kai vykau į Lietuvą, jį dar buvo Sovietų Sąjungos dalis, grįždamas į JAV džiaugiausi, kad Lietuva jau yra nepriklausoma! Didžiuojuo būdamas lietuviu!" Toliau kalbėdamas angliškai, kreipėsi į Aukščiausiąjį Jo pagalbos ir į parapičius — talkos nelengvose klebono pareigose.

Aukojimo metu atneštos šios tikinčiųjų aukos: bažnyčios antspaudas, raktai, stula, krikšto drabužis, aliejus, žvakė, gaidų knyga, parapijos knyga, kielikas, rankšluostis, mišiolas, duona ir vynas. Dovanas nešė organizacijų atstovai.

Mišių metu choras ir susirinkusieji giedojo angliškai. Jų tarpe — vieną giesmę (Marija, Marija) lietuviškai. Vargonais grojo muzikas Dulkė.

Po mišių visi pakviesti vaišių į parapijos salę. Besivaišinant buvo progos susitikti su naujuoju klebonu, jį pasveikinti ir jam palinkėti našaus darbo.

p. palys

KULTŪROS ŽIDINYS ŠAUKIASI MŪSŲ PAGALBOS

Jau anksčiau buvo rašoma ir daug kalbėta Kultūros Židinio narių suvažiavime, kad Kultūros Židinis turi nemažų finansinių sunkumų.

Anksčiau beveik kiekvieną savaitgalį vykdavo įvairių lietuviškų organizacijų renginiai. Dabar ir tai sumažėjo. Todėl dabar salės dažnai išnuomojamos ne lietuviams. Tačiau ir tų pajamų

nepakanka, kad K. Židinis išsilaikytų.

Kultūros Židiniui reikalinga aukų ir kuo daugiau narių, kurie reguliariai sumokėtų nario mokestį. Tie nariai gali būti ir kitur gyvenę žmonės, ypač tie, kurie anksčiau čia gyveno, o dabar išsikėlė kitur.

Mirė Z. Rajauskaitė-Žitkevičienė

Spalio 23 ligoninėje mirė Zenona Rajauskaitė-Žitkevičienė, poeto Leonardo Žitkevičiaus žmona. Ji ilgokai sunkiai sirgo. Buvo pašarvota Marytės Shalinskienės šermentinėje. Atsiveikimas buvo spalio 25, penktadienio vakare. Maldas ir rožančių sukalbėjo Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Palaidota spalio 26 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Buvo 75 metų.

Velionė buvo gimusi Pittsburgh, PA. Su savo seserim Julija ir motina apie 1934 metus grįžo į Lietuvą, lankė konservatoriją ir studijavo smuiką. Sesuo Julija buvo pianistė, pradėjusi koncertuoti Lietuvoje.

Karo metu 1944 traukėsi į Vokietiją. Besitraukiant, Vilkiškiųje nuo bombardavimo žuvo jų motina. Pokario metais gyveno Augsburgėje, kur ištekėjo už poeto Leonardo Žitkevičiaus. Kaip gimusi Amerikoje, anksti atvažiavo į šį kraštą ir apsigyveno Brooklyne. Liko sūnus Eugenijus, jos vyras, poetas Leonardas

Šiluvos koplyčios šventėje

Virš 70 bostoniečių dalyvavo Washingtono Šiluvos koplyčios sukaktuvinėje šventėje. Vieni važiavo autobusu, kiti skrido arba vyko savais automobiliais.

Kelionės nuovargis pranyko iškiliai prasmingose pamaldose minint Šiluvos Marijos Koplyčios 25-ą sukaktį kartu su Lietuvos Laisvės atgavimu. Šventės dienomis buvo progos išklausti vyskupo Sigito Tamkevičiaus paskaitą "Lietuvos kankiniai", Chicago Dainavos choro ir pianisto Povilo Stravinskio koncertą, aplankyti Washingtono muziejus ir įžymybes.

Dr. Juozo Girniaus Raštai Lietuvoje

Šį rudenį Lietuvoje pasirodys pirmasis iš keturių tomų dr. Juozo Girniaus filosofinių raštų. Serija vadinsis "Raštai". Jų redaktorė Giedrė Baurėnienė šiemet gegužės-birželio mėnesiais lankėsi Bostone ir susitiko su dr. J. Girniumi. Su juo atrinkti ir suskirstyti į toms svarbiausi filosofo darbai: "Laisvė ir būtis, Filosofijos pagrindų kursas gimnazijoms, Žmogus be Dievo, Tauta ir tautinė ištikimybė, straipsniai iš žurnalų Logos, Židinis ir Lietuvių Enciklopedijos bei kt.

Raštus leidžia "Minties" leidykla, Ji nuo 1989 m. pradėjo leisti seriją "Iš Lietuvos filosofijos palikimo". Per trumpą laiką, vienas po kito išėjo K. Narbuto,

Kultūros Židinis yra mažytė Lietuvos dalelė. Čia puoselėjama lietuvių kultūra. Čia yra lietuviška užuovėja įvairių svetimųjų tautų jūroje. Tad ir reikia nuolat kurstyti tą židinį, kad kiekvienam lietuviui čia būtų jauku, saugu ir sava. Dabar, kai Lietuva atgavo nepriklausomybę, prasidės platus kultūrinis bendradarbiavimas. Tai kur sustos ir pasirodys svečiai iš Lietuvos? Kur mes priimsime juos, kur rengsime koncertus, parodas, savo lietuviškas šventes, jei nebus Kultūros Židinio?

Kviečiama tapti Kultūros Židinio nariais. Nario mokestis metams: organizacijai — 50 dol., asmeniui 25 dol. Čekius rašyti ir siųsti šiuo adresu: Lithuanian Cultural Center, 355 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Žitkevičius, kuris taip pat yra nestiprios sveikatos. Sesuo Julija Rajauskaitė - Šiušienė - Petrauskienė mirė prieš porą metų.

Elektros išrastą lemputę Tomas Edisonas pirmą kartą pade-monstravo 1879 m. gruodžio 20 d. Tai buvo vienas iš didžiausių mūsų civilizacijos išradimų, nes elektra apšvietė ne tik miestus, bet ir kelius, ir privačius namus. Elektra suka mašinas, įgalina veikti telefonų sistemai, televizijai, kompiuteriams, vėdina mūsų kambarius, atšaldo šaldytuvus, ir vasarą ir žiemą tarnauja mūsų namų priežiūrai. Kas būtų mūsų miestai ir namai, jei neturėtume elektros lempučių ir pačios elektros. Tarp kita ko žodis elektra graikų kalboje reiškia gintarą. Graikai gintarą pirmą kartą pamatė Egipte. Kadangi gintaras patrintas į vilnonę medžiagą, traukia popieriukus, tai tą reiškinį ir patį gintarą pavadino elektra.

Bostono ir apylinkės Pabaltiečių Bendruomenės maloniai kviečia Jus dalyvauti

BALTIJOS TAUTŲ LAISVĖS ŠVENTĖJE

paminėti kovos, užsitęsios virš penkiadešimt metų ir mūsų bendros svajonės išsipildymo — Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės atgavimo

Šeštadienį, lapkričio 16 dieną,

7:00 v. v. kokteiliais,
8:00 v. v. vakarienė ir svečių pristatymas,
10:00 v. v. šokiai

Dalyvaus Lietuvos Ambasadorius Stasys Lozoraitis

Kultūrinę programą atliks lietuvių, latvių ir estų vienetai, užbaigiant tautų draugystės šokiai.

**American Ballroom — Westin Hotel — Copley Place
10 Huntington Avenue
Boston, Massachusetts**

Bilietai \$50.00 asmeniui. Būtina rezervuoti iki lapkričio 12 d.
Dėl bilietų ir informacijos prašom kreiptis pas:
Antaną Janušką
17 Church Street, Milton, MA 02186, tel. 617-698-5438
Čekius rašyti: Baltic Freedom Celebration

V. Gustainio, V. Sezemano, St. Šalkauskio, A. Maceinos filosofiniai darbai.

Raštų sudarytoja ir redaktorė G. Butrėnienė apie dr. J. Grinių ir jo darbus rašo *Knygnešyje*, (Nr. 5, Kaunas). Ji pateikė biografinių žinių ir darbų santrauką, *Raštų turinį*.

Ruošiasi premjerai

Gruodžio viduryje Bostono žiūrovai galės pamatyti naują muzikinį vaidinimą *Ritos Kalėdų atostogos*. Scenarijaus autorė ir vaidinimo režisierė dr. Mirga Girmiuviene apibūdina savo kūrinį kaip romantingą komediją. Lituaništinės mokyklos direktorė Daiva De Sa Pereira parašė muziką, tad komedinis žanras pavirto miuziklu.

Sumanymas sukurti ir pastatyti linksmą vaidinimą kilo po trijų sėkmingų pasirodymų metiniuose Lituaništinės mokyklos vakaruose. Pirmasis buvo 1988 m. rudenį Vyt. Žilinskaitės fejletonų vakaras. Šią datą Teatro mėgėjų būrys, taip save vadinantys vaidintojai ir režisierė, laiko savo gimtadieniu. Vėliau buvo suvaidinti K. Almeno ir Vyt. Žilinskaitės satyriiniai kūriniai. Visų spektaklių tekstus ir režisūrą ruošė dr. M. Girmiuviene. Jos energija, linksmas būdas, pomėgis atkurti juokingas situacijas ir kitiems tą parodyti, visiems drauge linksmam pasijuokti iš savęs ir aplinkybių, pritraukė komedijos mėgėjus.

Teatro grupėje dalyvauja Norbertas Lingertaitis (Bostono seksteto tenoras), Gita ir Aidas Kupčinskai (Etnografinio ansamblio vadovė ir narys), Aida Janulaitytė (studijuoja dramą BU), Jūratė Aukštikalienė (mokėsi dainavimo), Dalia Stundžaitė (lankė dramos studiją), Andrius Dilba (tautinių šokių "Sambūrio" narys).

Baltijos laisvės banketas

Kaip rugpjūčio gale buvo nutarta, kad, po spontaniško Pabaltijo valstybių nepriklausomybės pripažinimo atšventimo Piliečių Klube, reikalinga surengti formalų banketą, tai taip ir įvyksta. Banketas bus lapkričio 16 d., šeštadienį, 7 val. vakare, Westin Hotel, Copley Place, Bostone. Sudarytas jungtinis komitetas, kuriam dalyvauja visų tautybių atstovai: Jak Johansoo (estų), Vilnis Berzins (latvių) ir Gintaras Čepas (lietuvių).

Anksčiau buvo daug dirbama, kartu ruošiant bendras politines akcijas, o dabar norima iškilmingai atžymėti visų trijų Pabaltijo valstybių nepriklausomybės atgavimą. Taigi, Baltijos Laisvės Banketo tikslas — iškilmingai atšvesti šį istorinį įvykį, dėl kurio buvo 50 metų kovota ir melstasi, ir padėkoti šio krašto politikams veikėjams, rėmusiems ir padėjusiems mūsų kovai.

Pageidautina, kad svečiai atvyktų baliniais drabužiais. Garbės sveičias pakviesti dalyvauti Lietuvos ambasadorius JAV Stasys Lozoraitis, Estijos ir Latvijos ambasadoriai, MA sen. Kerry, Kongresm. Donnelly, meras Flynn, gub. Weld atstovas. Po svečių pristatymo ir kalbų, bus trumpa meninė programa, po to — vakarienė ir šokiai iki 1 val. ryto. Programą atliks estų, latvių, lietuvių talentai. Dainininkai solistai ir tautinių šokių ansambliai apjungs visus į Baltijos žiedą. Bilietus galima užsakyti pas Antaną Janušką, 17 Church St., Milton, MA 02186; tel. (617) 696-5438. Bilieto kaina \$50 vienam asmeniui.

L.Ž.

A. A. ZENONAI RAJAUSKAITEI-ŽITKEVIČIENEI

mirus, jos vyrui, Leonardui Žitkevičiui, poetui, buvusiam mūsų laikraščio redakcijos nariui ir bendradarbiui, sūnui ir visiems kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Darbininko laikraščio redakcija ir administracija

A. A. ZENONAI RAJAUSKAITEI-ŽITKEVIČIENEI

mirus, jos vyrui, Leonardui Žitkevičiui-Žitkui, poetui, iškiliam vaikų literatūros puoselėtoju, humoristui, buvusiam mūsų valdybos nariui, daug kartų dalyvavusiam vertinimo komisijose, skiriant įvairias literatūrinės premijas, žurnalistui, laikraščių redaktoriui, taip pat jo sūnui ir kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Lietuvių Rašytojų Draugijos Valdyba

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways
Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Graiti, prieinama, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj attraukia sumą į sąskaitą. Prisiideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai nepolno aukščiausias procentus, leidžiamas įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per pašta skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE
480 West Broadway
South Boston
9 AM to 5:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

DARBININKAS

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Visų šventųjų šventė yra lapkričio 1, penktadienį. Katalikams privaloma išklausti mišias.

Vėlinės — mirusiųjų prisiminimas ir pagerbimas — yra lapkričio 2, šeštadienį.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, staiga susirgo ir buvo paguldytas ligoninėje. Spalio 24 jam padaryta sudėtinga akies operacija. Iš ligoninės grįžo spalio 28 d.

Vysk. Sigitas Tamkevičius svečiuojasi pranciškonų vienuolyne Brooklyne. Palydėtas kun. K. Pugevičiaus, New Yorke jis aplankė įvairias įstaigas, susipažino su kunigų seminarija, nes jis pats yra Kauno kunigų seminarijos rektorius. Spalio 26 jis išskrido į Los Angeles, į Šv. Kazimiero lietuvių parapijos jubiliejų ir taip pavadavo vysk. P. Baltakį, OFM, kuris dėl ligos negalėjo ten nukeliauti. Vysk. Tamkevičius sugrįžo spalio 28 ir spalio 29 išskrido į Lietuvą.

Kun. Vytautas Piktorna, praleidęs vasarą Long Islande, spalio 26 automobiliu išvyko į Singer Island, FL, kur jis turi butą, ir ten praleis visą žiemą, patar naudamas toje apylinkėje gyvenantiems lietuviams. Pamaldos Šv. Pauliaus nuo kryžiaus bažnyčioje Juno Beach, FL, jau bus lapkričio 3 d.

Bronius Bieliukas, Lietuvos Rėzistencinės Santarvės tarybos pirmininkas, spalio 31 išskrido Chicago į VLIKO šių metų seimą. Br. Bieliukas VLIKO seime atstovaus LRS drauge su daug kartų buvusiu Tautos Fondo tarybos pirmininku Aleksandru Dauniu ir redaktorium, buvusiu načių politiniu kaliniu Henriku Žemėliu. LRS delegacijoje dalyvauš ir Vytautas Paulionis, ilgametis LRS atstovas VLIKO taryboje.

Kariuomenės šventės minėjimas šiemet įvyks lapkričio 24 d. Apreiškimo parapijos bažnyčioje ir salėje.

KASA. Federalinė lietuvių kredito unija, praneša, kad nuo spalio 21 pakeičiamos darbo valandų. Pilnas patarnavimas: pirmadienį, antradienį, trečiadienį ir penktadienį — nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet, ketvirtadienį — nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Angelio patarnavimas: šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos. Dėl švenčių KASA bus uždaryta šiomis dienomis: lapkričio 28, gruodžio 24, gruodžio 25, gruodžio 31, sausio 1.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ pristatomi į namus. Drabužiai, maistas, vaistai neribotais kiekiais. BE MUITO. Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772.

KONCERTAS
APREIŠKIMO BAŽNYČIOJE

Lapkričio 3, sekmadienį, 1 val. popiet, Apreiškimo parapijos bažnyčioje rengiamas mirusiųjų pagerbimo dienos koncertas. Jo programą atliks solistė, konservatorijos profesorė Aldona Vilčinskaitė ir solistas Juozas Malikonis.

Aldoną Vilčinskaitę jau pažįstame. Ji giedojo ne kartą Apreiškimo parapijos bažnyčioje, koncertavo Kultūros Židinio salėje. Šiuo metu ji yra Columbijos universiteto Muzikos departamento vizituojanti profesorė, gyvena Greenwich, CT.

Juozas Malikonis yra baigęs Lietuvos konservatoriją, bosas, dainuoja Kauno muzikiniame teatre, kur atlieka pagrindines boso partijas. Yra koncertavęs Suomijoje, Vokietijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Lenkijoje, Amerikoje.

Šios viešnagės metu Amerikoje jis dalyvavo W. A. Mozarto festivalyje Waterbury, CT, kur kartu su amerikiečiais solistais ir orkestru dainavo boso partiją C-dur mišiose. Spalio 26 koncertavo Southbery, CT, rotušės salėje, drauge su itale dainininke Lynne Strow-Piccolio.

Visi kviečiami atsilankyti ir pasiklausyti šių iškilių solistų.

Laisvės Žiburio radijo programos rudeninis renginys bus lapkričio 16. Programą atliks "Uostamiesčio muzikantai" iš Klaipėdos. Vadovauja Bronius Mūras. Tai bus Laisvės Žiburio jubiliejinis — 50-tasis renginys.

Algis J. Lukoševičius dirba farmacijos tyrimo įstaigoje, yra įvairių iš direktorių. Įstaiga renka žinias iš viso pasaulio apie farmacijos vystimąsi ir naujus vaistus, organizacijas. Leidžia savo informacinį žurnalą. Algis taip pat yra redakcijos narys Lietuvoje leidžiamo žurnalo Lietuvos farmacijos žinios. Lietuvoje veikia Lietuvos Farmacijos Sąjunga, kurios pirmininku yra docentas Edvardas Tarasevičius. Jis neseniai lankėsi Amerikoje ir buvo sustojęs Lukoševičių šeimoje Woodhavene. Algis Lukoševičius žurnalo pirmą numerį atsiuntė Darbininko redakcijai susipažinti. Žurnalas turi 62 puslapius, įdomiai suredaguotas, daug žinių apie farmacininkų veiklą dabartinėje Lietuvoje, ir šį praieities. Redaguojamas Kaune, spausdinamas Ryto Spaustuvėje Klaipėdoje. Tiražas 10,000 egz.

MAISTO SIUNTINIAI į Lietuvą ŠVENTĖMS žemesnėmis kainomis: dešros, sūris, aliejus, mėsa dėžutėse, ryžiai, cukrus, kava ir kt. 55 svarų pats mėgstamiausias — tik \$90. Turime ir kitokių. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772.

Mūsų žinomas fotografas Vytautas Maželis eina į Jungtines Tautas New Yorke. Nuotr. S. Narkėliūnaitės

Jauna moteris ieško darbo. Skambinti Rasai 718 235-1403.

Du vyrai ieško kambario su virtuve ar be virtuvės. Skambinti vakarais 718 296-0319.

Du draugai ieško darbo. Yra keraminių (ceramics) plytelių klojimo specialistai. Gali iškloti plytelėmis virtuvę, koridorių ar vonios kambarį. Taip pat atlieka visokius dažymo ir kitus darbus. Visi darbai atliekami kuo pigiausiai. Kreiptis tel.: (718) 277-7257. Klausiti: Augis (sk)

LMK Federacijos New Yorko Klubas pirmas po vasaros atostogų susirinkimas bus lapkričio mėn. 3 d., sekmadienį, 2 v. popiet pas Jadvygą Vytuviene, 85-29 86 St., Woodhaven, NY. Visos narės prašomos susirinkime dalyvauti. Yra svarbių reikalų, kuriuos reikia aptarti.

Naujų metų sutikimo balius įvyks Kultūros Židinyje. Kaip ir kelias praėjusiais metais, sutikimą ruošia Lietuvių Atletų Klubas su Kultūros Židinio administracija.

Ina Nevazelskytė prieš porą metų gyveno New Yorke, kurį laiką dirbo Liet. Religijone Šalpoje, paskui aktyviai reikišėsi BATUNO veikloje. Ją Current World Affairs institutas pasiuntė dvejų metų studijom į Lietuvą. Ten ji nuvyko 1990 kovo 1 d. Ji yra gimusi Vokietijoje, paskui kuri laiką su tėvais gyveno Anglijoje, emigravo į Ameriką. Gimnaziją baigė Berlyne, gerai kalba lietuviškai, angliškai ir vokiškai. Mėgsta spaudos darbą, padaro intelektualius pasikalbėjimus su įvairiais iškiliais žmonėmis. Dabar Chicago Tribune rugsėjo 14 d. laidoje išspausdino jos straipsnį vedamųjų skyriuje apie išsilavinusių Lietuvą ir jos problemas. Jos tėvas Petras, mėgstąs dainą, Anglijoje ilgai dainavo Vinco Mamaičio chore; gyvendamas Bostone, dirbo įvairius medalius draugijų ženklus ir emblemas. Išėjęs į pensiją, nušikėlė gyventi į St. Petersburgą, FL.

Vincas Salčiūnas, ilgai gyvenęs Philadelphijoje ir veikęs įvairiose organizacijose, dabar gyvenęs Port St. Lucie, FL, išleido savo kelionių įspūdžių knygą: Jis mėgsta keliauti, apkeliaavo visą Ameriką ir tai aprašė knygoje Šalis, kurioje gyvenam. Knyga turi 295 psl. Platinti atsiūsta ir Darbininko administracijai. Iliustruota. Knygos kaina — 12.50 dol. su persiuntimu.

Sveikas, darbštus ir sąžiningas lietuvis, 45 m. amžiaus (atrodo žymiai jaunesnis), 168 cm ūgio, norėtų susipažinti su panašia moterimi ar mergina. Kazys Korsakas, 51 Arpage Dr. E., Shirley, NY 11967. Telef. 516 281-3002.

MAISTO SIUNTINIAI į Lietuvą ŠVENTĖMS žemesnėmis kainomis: dešros, sūris, aliejus, mėsa dėžutėse, ryžiai, cukrus, kava ir kt. 55 svarų pats mėgstamiausias — tik \$90. Turime ir kitokių. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772.

Smuikininkas Vilhelmas Čepinskis ir pianistas Povilas Stravinskis, spalio 26, Kultūros Židinio scenoje. Nuotr. V. Maželio

Iš Lietuvos ir apie Lietuvą

Egidijus Bičkauskas, Lietuvos vyriausybės atstovas Maskvoje, sovietinei spaudai duotame interview pasakė, kad Lietuva neturi jokių pretenzijų valstybinių sienų klausimais, bet pridūrė, kad valstybinės sienos vis dėlto egzistuoja, dėl to tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos turės būti įvesta vizų sistema tiems piliečiams, kurie norės keliauti į vieną šalį į kitą. Kalbėdamas apie tautinių mažumų problemą Lietuvoje, Bičkauskas pažymėjo, kad po nepriklausomybės paskelbimo Lietuva, galbūt nepakankamai dėmesingai atsiliepė į Lietuvoje gyvenančių lenkų reikalavimus, bet dabar padarytoji klaida esanti atitaisoma.

Eduard Ševardnadze, Sovietų delegacijos derybom su Lietuva pirmininkas, buvęs užsienio reikalų ministras, "Baltfax" agentūrai pareiškė, kad Sovietų Sąjunga nenorinti vilkinti derybų su Lietuva, bet derybos busiančios labai sunkios, dėl to negalima numatyti, kaip ilgai jos užsitęs. Per derybas reikės svarstyti ir spręsti daug ir sudėtingų problemų, tam prireiks laiko, kantrybės ir nuosaikumo.

Ieško namų ruošos darbo. Skambinti 718 599-3774.

Ieško namų ruošos darbo. Skambinti, 718 296 — 5907.

NAUJAS "ŽAIBO" NR. 11! Miltų 10 sv., cukraus 10 sv., ryžių 6 sv., aliejaus 64 oz., 8 O'Clock pupelių kavos 39 oz., mėsos konservai: 2 dėž. kumpio (1 kg), 2 dėž. liežuviu drebučiuose (0.65 kg), 2 dėž. vištienos savo sultyse (0.65 kg). Pilna kaina \$100.00. Bus pristatyta bet kurioje Lietuvos vietovėje per 10 darbo dienų. "ŽAIBAS", 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457 — tel. (708) 430 - 8090.

ROMAS PUKŠTYS, Transpak firmos savininkas, vyksta į Lietuvą lapkričio mėn. Perveda pinigų dolerių, tvarko palikimus, priima užsakymus AUTOMOBILIAMS. Atsiskaitymas iki lapkričio 23 d. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-436-7772.

Danijos ministras pirmininkas Schlueter pranešė, kad jo šalis numato paskirti vieną bilijoną ir septynis šimtus penkiasdešimt milijonų dolerių pagalbai Rytų Europos kraštams, tarp jų ir Pabaltijo valstybėm. Daugiau negu trys šimtai milijonų dolerių numatoma paskirti tiesioginei ekonominei pagalbai Pabaltijo ir kitoms Rytų Europos šalims, o kitoms lešomis bus padengtos Danijos investicijų ir prekių eksporto garantijos.

Padėkos diena rugsėjo 8 ypač iškilmingai buvo švenčiama Šiluvoje, dalyvaujant kardinolui Vincentui Sladkevičiui ir prezidentui Vytautui Landsbergiui. Kardinolas ir prezidentas pasirašė Lietuvos pasiaukojimo Nekaltosios Mergelės Marijos Širdžiai aktą. Šventė paminėta taip pat ir Vilniuje bei daugelyje Lietuvos miestų ir miestelių.

NAUJOS KASĖS
IŠ LIETUVOS

Nr. 144 "Aliukai 1990" Viena iš populiariausių folkloro (trubadūrinis) ansamblių Lietuvoje ir išvijoje.

Nr. 138 "Subatvakaris" Išpildo kaimo muzikos ansamblis "Jonis" ir "Armonika".

Nr. 153 "Dainuok ir šok Nr. 1" Išpildo populiarius Lietuvos estradinės muzikos solistai: Janina Miščukaitė, Aldona Stasiulevičiūtė, Žilvinas Bubelis ir Ovidijus Vyšniauskas. Visas dainas aranžavo Mindaugas Tamošiūnas.

Nr. 116 "Kalėdų giesmės" Išpildo garsūs berniukų choras "Ąžuoliukas".

Nr. 137 "Kalėdinės Bernelių Giesmės"

Gieda solistas Liutauras Čepackas su garsiuoju berniukų choru "Ąžuoliukas" ir orkestras "Oktava". Vadovas ir visas giesmes aranžavo Mindaugas Tamošiūnas.

Kasetės Nr. 144, Nr. 138 yra 90 minučių ilgio. Kaina už vieną 15 dol. su persiuntimu.

Kasetės Nr. 153, Nr. 116, Nr. 138 yra 60 min. ilgio. Kaina už vieną 10 dol. su persiuntimu.

Užsakymus (ir čekius) siųsti: Joseph Nakutavičius, 7119 Toledo Rd. Spring Hill, FL 34606.

Paprašę galite gauti 156 kasečių sąrašą nemokamai. (sk)

JFK AIRFARES* —

call Mary at 718-544-3471:

Warsaw daily flights — (daily trains to Vilnius)

11/1 — 12/12/91 ..... \$730

12/13 — 1/2/92 ..... \$808

Tallin daily exc. Fri/Sat

11/1 — 12/13/91 ..... \$785

12/14 — 1/2/92 ..... \$810

Riga Wed & Sat/rtn Thu/Sun

11/1 — 12/13/91 ..... \$845

12/14 — 1/2/92 ..... \$995

* Add \$18 tax/fares can chge

"ŽAIBAS" NR. 6 — MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje: 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druskos, dežė ananasų, 2 dėž. džiovintų slyvų, 2 dėž. razinų, 64 oz. aliejaus, 1 dėž. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00. Kreiptis: "ŽAIBAS", 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. 708 430-8090.